

Arbeidstakere og arbeidsgiveres holdninger til hiv i arbeidslivet

Spørreundersøkelse gjennomført på oppdrag fra Helsedirektoratet

Innhold

1

Om undersøkelsen 3

2

Oppsummering av hovedfunn 7

3

Kunnskap om hiv 15

4

Hvor trygt eller utrygt er det å ha kontakt med hivpositive? 20

5

Hvordan vil man reagere hvis man får kjennskap? 26

6

Er hivpositive forpliktet til å orientere om egen hivstatus? 36

7

Er det yrker som hivpositive ikke bør ha? 38

8

Ville man fortalt om det, dersom man selv var blitt hivpositiv? 53

9

Bakgrunnsdata 61

1

Om undersøkelsen

Om undersøkelsen (I)

Bakgrunn

Høsten 2015 satte Helsedirektoratet sammen med flere andre aktører økt fokus på HIV i arbeidslivet. Hovedmålet for satsningen er å spre informasjon som motvirker fordommer og diskriminering av hiv-positive på arbeidsplassen.

En arbeidsgruppe bestående av Helsedirektoratet, Arbeidstilsynet, LDO, Hiv Norge og Nye pluss har utarbeidet informasjonsmateriell om hiv og arbeidslivet i form av artikler som skal publiseres på helsenorge.no på 1. desember. 1. desember er verdens aidsdag, og kommunikasjon rundt temaet HIV og arbeid vil bli samkjørt med denne dagen.

Det er utviklet en kommunikasjonsstrategi basert på annonsering i sosiale medier og PR for å fremme informasjonen på Helsenorge.no og budskapet til målgruppene.

Som del av kommunikasjonsstrategien ble det besluttet å gjennomføre en spørreundersøkelse for å innhente informasjon fra befolkningen som kan benyttes både til å styrke informasjonsmateriell og til mediarbeid.

Målgruppe

Målgruppen for spørreundersøkelsen ble definert til den yrkesaktive delen av befolkningen og arbeidsgivere.

Om undersøkelsen (II)

Mål med spørreundersøkelsen ble definert som:

Lære mer om kunnskapsnivået som målgruppen har om hiv:

- Eksempler på nyttig informasjon:
Vet man hvor lite smittsomt hiv egentlig er i arbeidsmiljøet?
- Vet man hvor effektiv hiv-behandlingen egentlig er?

Lære mer om aksept av hiv i arbeidsmiljø:

- Er man redd for å ha en hiv-positiv kollega?
- Ville man endre sin atferd hvis man visste en av deres kolleger var hiv-positiv?

Metode, utvalg og vekting

Undersøkelsen er gjennomført på GallupPanelet ved bruk av webskjema. Det ble trukket et utvalg med sikte på å oppnå minimum 1600 intervju blant ansatte og minimum 250 intervju blant personer som er toppleder/ adm.dir.

Utvalget ansatte ble trukket på alder, kjønn og geografi i hht SSBs AKU-statistikk, samt i tillegg stratifisert på to-delt utdanning. Undersøkelsens resultat er tilsvarende vektet på disse egenskapene. Gruppen toppledere/ avd.dir. ble trukket uavhengig av andre egenskaper enn at de er registret i Galluppanelet.

Om undersøkelsen (III)

Gjennomføring

Undersøkelsen ble sendt ut 20.10.2015 og avsluttet 04.11.2015. Alle som ikke hadde svart innen frist mottok en påminnelse.

Når undersøkelsen ble avsluttet hadde 1699 svart fra utvalget blant ansatte og 277 hadde svart blant utvalget toppleder/adm.dir., i alt 1968 svar.

Representativitet

Uvektet utvalg viser svarfordeling på kjønn, alder, utdanning og geografi.

Vektet utvalg viser fordelingen blant de sysselsatte og fordelingen på bruttoutvalget. Avviket viser at frafallet er relativt jevnt etter disse egenskapene.

	Uvektet utvalg		Vektet utvalg		Avvik
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	
Kjønn					
Mann	1065	54,1	1042	52,9	1,2
Kvinne	903	45,9	926	47,1	-1,2
Total	1968	100,0	1968	100,0	0,0
	Uvektet utvalg		Vektet utvalg		Avvik
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	
Alder					
Under 30	339	17,2	402	20,4	-3,2
30-44	470	23,9	619	31,5	-7,6
45-59	770	39,1	707	35,9	3,2
60+	389	19,8	240	12,2	7,6
Total	1968	100,0	1968	100,0	0,0
	Uvektet utvalg		Vektet utvalg		Avvik
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	
Utdanning					
Grunnskoleutdanning (10-årig grunnskole, 7-årig folkeskole eller lignende)	74	3,8	69	3,5	0,3
Videregående utdanning (Allmennfag, yrkesskole eller annet)	609	30,9	604	30,7	0,3
Fagutdanning/yrkesutdanning/fagbrev/videregående yrkesfaglig utdanning	506	25,7	483	24,5	1,2
Universitets-/høgskoleutdanning med inntil 4 års varighet	447	22,7	467	23,7	-1,0
Universitets-/høgskoleutdanning med mer enn 4 års varighet	332	16,9	345	17,5	-0,7
Total	1968	100,0	1968	100,0	0,0
	Uvektet utvalg		Vektet utvalg		Avvik
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	
Geografi					
Oslo/Akershus	604	30,7	618	31,4	-0,7
Rest Østland	446	22,7	423	21,5	1,2
Sør-/Vestland	585	29,7	590	30,0	-0,3
Tr.lag/Nord-Norge	333	16,9	337	17,1	-0,2
Total	1968	100,0	1968	100,0	0,0

2

Oppsummering av hovedfunn

Oppsummering av hovedfunn (I)

Kunnskap

Halvparten (51 prosent) av landets arbeidstakere vurderer egen kunnskap om hiv som ganske eller svært god.

Om lag like mange (47 prosent) vurderer egen kunnskap som litt eller meget dårlig.

Mellem 70 og 80 prosent av arbeidstakerne ville søkt på Internett dersom de hadde spørsmål om hiv/aids.

Dernest ville man ha snakket med fastlegen sin (49 prosent).

Langt færre ville tatt kontakt med en interesseorganisasjon som HivNorge (27 prosent).

Nær 65 prosent av de ansatte undervurderer antallet hivpositive i Norge, vel 30 prosent overvurderer. Flertallet treffer på fordelingen mellom kjønnene.

Opplevelse av trygghet

45 prosent av landets arbeidstakere mener det er (ganske eller svært) *utrygt* å kysse en hivpositiv på munnen.

Nær 2 av 10 arbeidstakere (18 prosent) mener det er (ganske eller svært) *utrygt* å dele toalett med en hivpositiv.

Oppsummering av hovedfunn (II)

Opplevelse av trygghet (forts.)

6 prosent mener det er *utrygt* å klemme en hivpositiv

Like mange, 6 prosent, mener det er *utrygt* å håndhilse på en hivpositiv.

Kun 3 prosent mener de to siste forholdene er *svært* utrygt.

De som kjenner noen fra før som er hivpositiv, er generelt mindre utrygge enn øvrige arbeidstakere, og de som kjenner noen godt, er minst utrygge.

Kvinner er noe mindre utrygge enn menn.

Vi finner også at de med lengst utdannelse er mindre utrygge enn de med kortere formell utdannelse.

Når det gjelder å kysse noen med hiv på munnen, finner vi at *færre* helsearbeidere enn ansatte i øvrige sektorer finner dette utrygt (32 mot 47 prosent).

En noe større andel menn enn kvinner mener det er utrygt å håndhilse på en hivpositiv, hhv 7 mot 4 prosent.

Nær alle som kjenner en hivpositiv mener det er trygt å klemme en hivpositiv.

3 prosent av de som kjenner en hivpositiv godt, mener det kan være utrygt å dele toalett med vedkommende.

Oppsummering av hovedfunn (III)

Hvordan vil man reagere hvis man får kjennskap?

Mens vel 70 prosent ville tenkt at det *ikke* var så farlig om en kollega var hivpositiv, mener vel 25 prosent det motsatte. (Vel 5 prosent «Vet ikke»)

8 prosent mener det er *svært lite* sannsynlig at man hadde tenkt at dette *ikke* var så farlig.

Svært mange (nær 60 prosent) mener det er sannsynlig at de ville tatt det opp med vedkommende, hvordan de skulle forholde seg.

Nær 50 prosent ville sannsynligvis vært mer forsiktig med nærkontakt med sin kollega.

Like stor andel ville drøftet med andre kolleger hvordan de skulle forholde seg.

Vel 40 prosent ville sannsynligvis tatt flere forholdsregler ved toalettbesøk.

Mellom 30 og 40 prosent ville informerte/drøftet med nærmeste leder hvordan de skulle forholde seg.

Vel 30 prosent ville sannsynligvis drøftet forholdet med verneombud/tillitsvalgt.

Det er også en relativt stor andel, 15 prosent, som ville prøvd helt å unngå fysisk kontakt med sin kollega.

Oppsummering av hovedfunn (IV)

Hvordan vil man reagere hvis man får kjennskap? (forts.)

De som kjenner noen med hiv, ansatte med høyere utdanning og kvinner, ville generelt tatt færre forholdsregler om de fikk vite at en kollega var hivpositiv.

Færre helsearbeidere ville vært *mer forsiktig* med nærkontakt med en hivpositiv kollega enn ansatte i andre bransjer, hhv 33 mot 48 prosent.

De med høyest utdanning er de som i minst grad ville tatt flere forbehold ved toalettbesøk på jobb (31 prosent).

Klart flere menn enn kvinner ville sannsynligvis prøvd helt å unngå kontakt, hhv 19 mot 9 prosent.

Ledere er de som i størst grad sannsynligvis ville tatt opp med vedkommende hvordan de skulle forholde seg (75 prosent).

Det er liten forskjell mellom leder og ansatt og mellom tillitsvalgt og ikke-tillitsvalgt i hvilken grad man vil drøfte dette med andre kolleger.

Tillitsvalgte er de som i størst grad (40 prosent) ville drøftet med verneombud/tillitsvalgte hvordan de burde forholde seg.

Ledere er de som i størst grad ville drøftet med egen leder hvordan de skulle forholde seg (40 prosent).

Oppsummering av hovedfunn (V)

Hivpositive forpliktelser?

Nær 1 av 3 (27 prosent) er *helt enig* i at hivpositive bør være forpliktet til å orientere arbeidsgiver og kolleger om sin hivstatus.

I tillegg er det 1 av 3 som er *delvis enig* i dette. Dermed er nær 60 prosent enig i denne påstanden.

De som i klart størst grad er enig i at hivpositive bør orientere arbeidsgiver og kolleger er de med grunnskole som høyeste utdanning. Blant disse er 76 prosent *helt eller delvis* enig.

Er det yrker hivpositive ikke bør ha?

Vel 4 av 10 (43 prosent) mener at det er yrker hivpositive ikke bør kunne inneha.

Om lag halvparten av befolkningen mener det er *ganske/svært* problematisk å være hivpositiv som sykepleier, tannlege og lege.

Nær 1 av 4 (23 prosent) mener det er problematisk at hivpositive er barnehageassistent.

Knappe 2 av 10 (18 prosent) mener det er problematisk at hivpositive er politi.

1 av 10 mener det er problematisk at hivpositive er lærer.

Oppsummering av hovedfunn (VI)

Er det yrker hivpositive ikke bør ha (forts.)?

6 prosent mener det problematisk at hivpositive er butikkmedarbeider.

4 prosent mener det er problematisk at hivpositive er industriarbeider eller rørlegger.

2 prosent mener det er problematisk at hivpositive er advokater.

Ville man fortalt det?

Nær alle (94 prosent) vil svært eller ganske sannsynlig fortalt det til *nærmeste familie* om de hadde blitt hivpositiv.

90 prosent ville sannsynligvis fortalt det til *nærmeste venner*, men kun 67 prosent ville svært sannsynlig gjort dette.

I underkant av halvparten (47 prosent) ville svært sannsynlig fortalt det til nærmeste leder.

Enda færre, 37 prosent, ville svært sannsynlig fortalt det til nærmeste kolleger. 25 prosent (1 av 4) ville sannsynligvis ikke fortalt dette.

Oppsummering av hovedfunn (VII)

Ville man fortalt det (forts.)?

Under halvparten av de ansatte totalt (46 prosent) ville fortalt det til alle venner, men kun 17 prosent er helt sikre på at de ville fortalt dette.

Enda færre, 41 prosent, ville med noe eller svært stor sannsynlighet fortalt det til alle kolleger.

En noe større andel menn enn kvinner ville sannsynligvis *ikke* fortalt det til nærmeste venner om de hadde blitt hivpositiv, 9 mot 3 prosent.

Ansatte som kjenner noen godt med hiv, vil i mindre grad enn andre fortelle det til nærmeste leder om de selv fikk hiv, 31 mot 19 prosent.

Det er også en større andel blant de som kjenner en hivpositiv godt som sannsynligvis ikke ville fortalt det til nærmeste kolleger, sammenlignet med andre ansatte.

Den yngste aldersgruppen er klart mest skeptiske til å fortelle det til alle venner og kolleger, om de skulle bli hivpositiv.

Paradoksalt nok, i og med at økende utdanning synes å gi klart økende toleranse for hivpositive, er det de med høyest utdanning som er mest skeptiske til å fortelle det til alle venner og kolleger, om de skulle blitt hivpositiv.

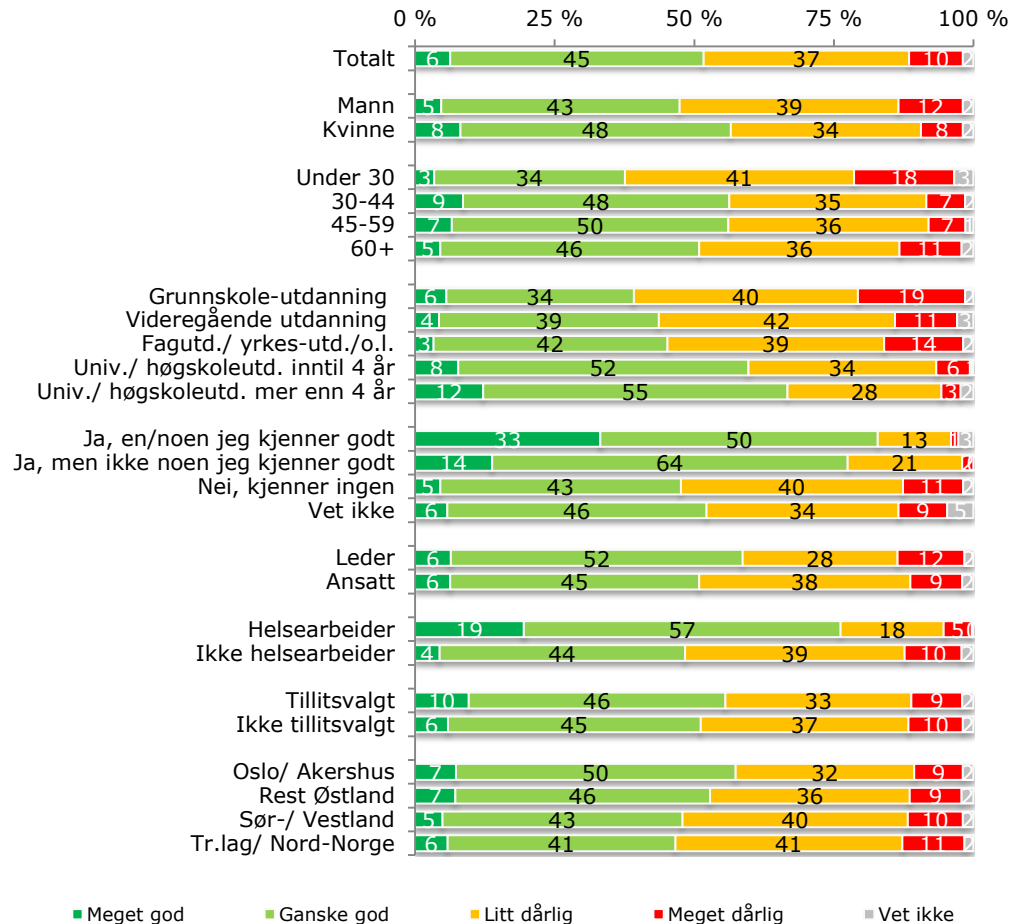
3

Kunnskap om hiv

Halvparten (51 prosent) av landets arbeidstakere vurderer egen kunnskap om hiv som ganske eller svært god

Hvordan vurderer du din egen kunnskap om hiv?

Om lag like mange (47 prosent) vurderer egen kunnskap som litt eller meget dårlig

Flere vurderer egen kunnskap om hiv som svært dårlig (10 prosent) som meget god (6 prosent).

Det at man kjenner personer med hiv, øker naturlig nok egen kunnskap om hiv.

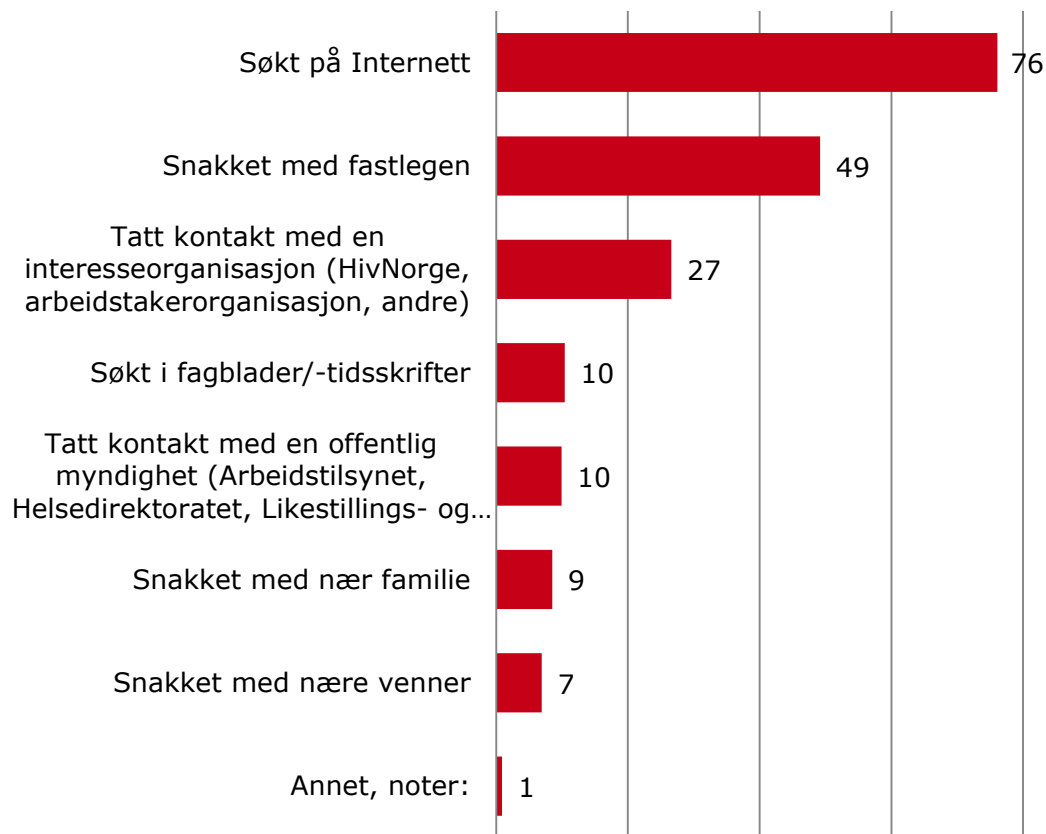
Den yngste aldersgruppen, under 30 år, har klart mindre kunnskap om hiv enn de som er eldre.

Kunnskap om hiv øker gradvis med gradvis med høyere utdanning.

Mens 76 prosent av helsearbeiderne mener at de har god kunnskap om hiv, er det kun 48 prosent av befolkningen ellers som har dette.

Mellem 70 og 80 prosent av arbeidstakerne ville søkt på Internett dersom de hadde spørsmål om hiv/aids

Dersom du hadde spørsmål om hiv/aids som det var viktig for deg å få svar på, hvilke kanaler ville du mest sannsynlig benyttet?

Dernest ville man ha snakket med fastlegen sin, om lag halvparten av befolkningen oppgir dette.

Langt færre ville tatt kontakt med en interesseorganisasjon som HivNorge (knappe 3 av 10).

Ganske få ville benyttet andre kanaler som søkt i fagblader, tatt kontakt med offentlige myndigheter, snakket med nær familie eller venner. Kun om lag 1 av 10 ville gjort ovennevnte.

Nær 65 prosent av de ansatte undervurderer antallet hivpositive i Norge, vel 30 prosent overvurderer. Flertallet treffer på fordelingen mellom kjønnene.

Hvor mange vil du anslå lever med hiv i dag? Anslå fordelingen mellom menn og kvinner blant de som er hiv-smittet

Fakta: I alt 5.622 personer hadde ved årets slutt i fjor (2014) mottatt hivdiagnosen (Folkehelseinstituttet). Totalt var det i 2013 diagnostisert 5 371 hivpositive i Norge, 3 618 menn (67 prosent) og 1 753 kvinner (33 prosent).

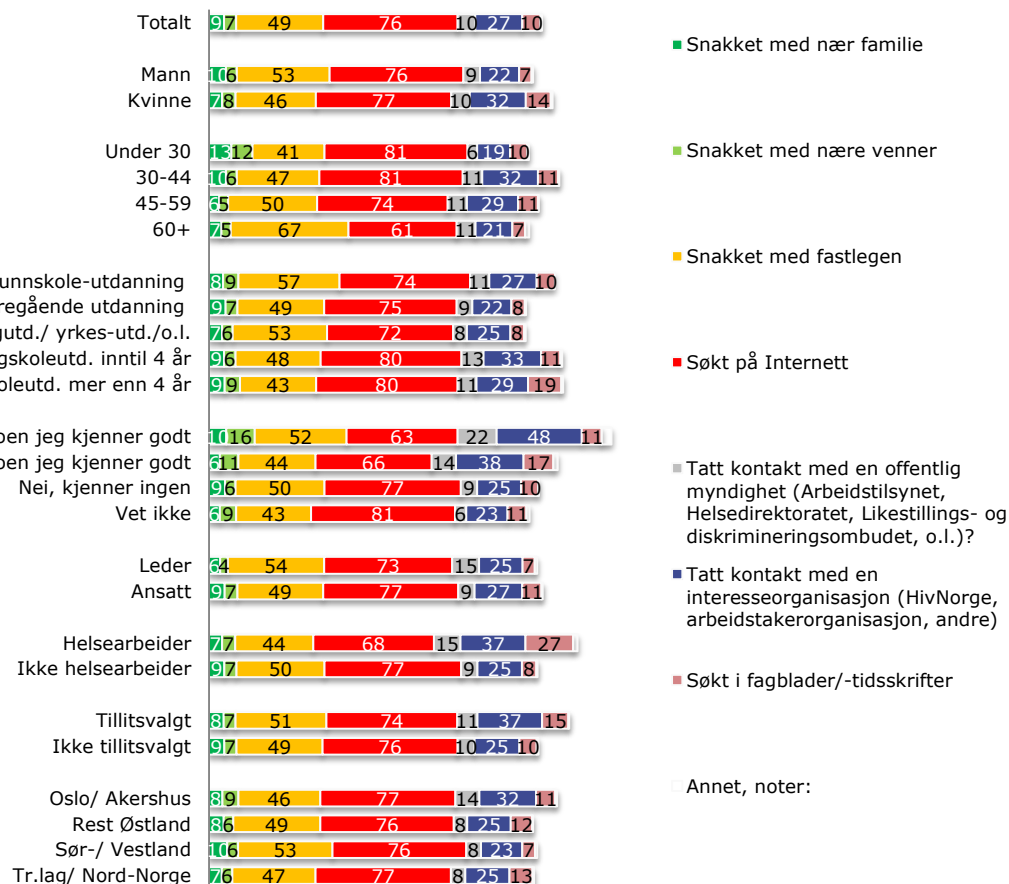
	Registrer kjønn		Total
	Mann	Kvinne	
Inntil 500	15,2%	18,0%	16,5%
501-1000	12,3%	13,1%	12,7%
1001-2000	14,7%	10,6%	12,8%
2001-3000	5,8%	5,4%	5,6%
3001-4000	3,2%	2,1%	2,7%
4001-5000	14,5%	12,5%	13,6%
5001-6000	2,5%	2,8%	2,6%
6001-7000	,5%	1,1%	,8%
7001-8000	1,0%	1,0%	1,0%
8001 eller fler	30,4%	33,4%	31,8%
	100,0%	100,0%	100,0%

Menn og kvinner vurderer antallet med hiv i Norge om lag likt, det samme når det gjelder fordelingen på kjønn.

	Andel som er kvinner		
	Etter kjønn		Total
	Mann	Kvinne	
0-20	29,8%	25,0%	27,6%
21-40	60,3%	64,5%	62,2%
41-60	9,3%	9,4%	9,3%
61-80	,7%	1,1%	,9%
81-100	,0%	0,0%	
	100,0%	100,0%	100,0%
	Andel som er menn		
	Etter kjønn		Total
	Mann	Kvinne	
0-20		,2%	,1%
21-40	2,0%	3,4%	2,6%
41-60	23,8%	25,3%	24,5%
61-80	64,4%	64,1%	64,3%
81-100	9,7%	7,0%	8,5%
	100,0%	100,0%	100,0%

Mens 4 av 10 blant de under 30 år ville snakket med fastlegen, vil nær 7 av 10 blant de over 60 år gjøre dette

Dersom du hadde spørsmål om hiv/aids som det var viktig for deg å få svar på, hvilke kanaler ville du mest sannsynlig benyttet? (Flere svar mulig)

Det er samtidig klart færre blant de eldste (over 60 år) som ville søkt på Internett, men det mest interessante er kanskje at så mange som vel 60 prosent også ville ha gjort dette i denne aldersgruppen.

De som kjenner noen med hiv, vil i klart større grad enn de som ikke kjenner ta kontakt med en interesseorganisasjon for å få mer informasjon om hiv.

Helsearbeidere er de som i klart størst grad ville søkt informasjon i fagbladet (27 prosent), samt at de i klart større grad enn andre arbeidstakere ville oppsøkt interesseorganisasjoner, samt i tilsvarende mindre grad søkt kunnskap på internett.

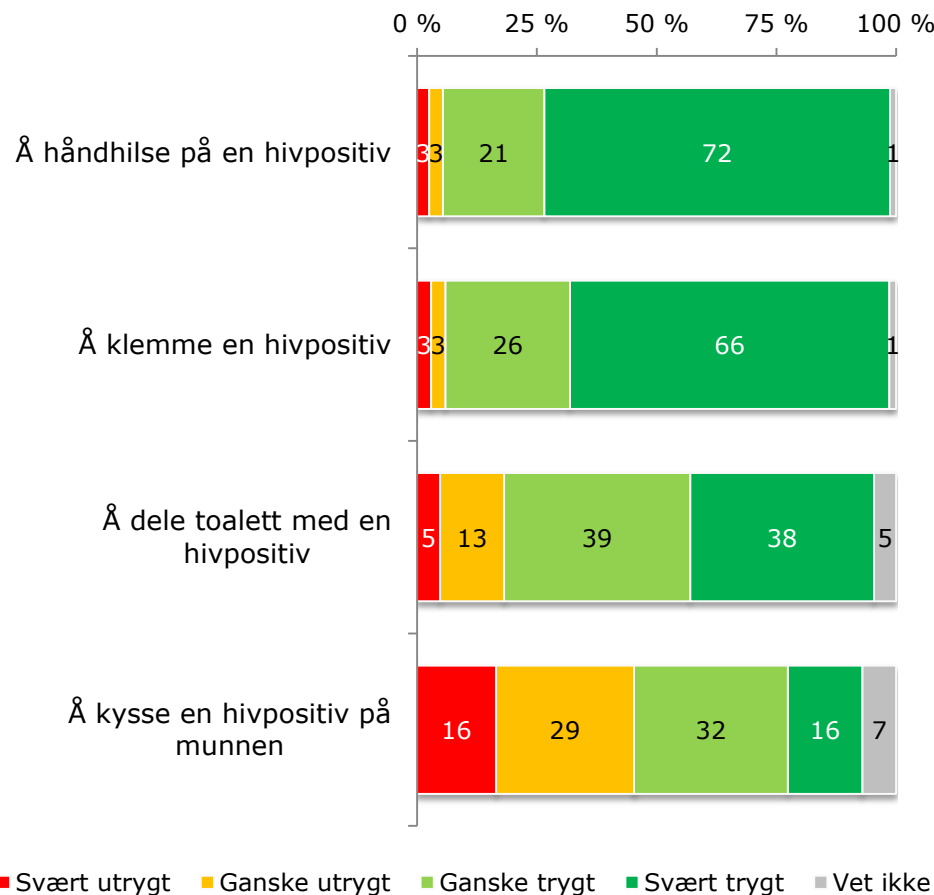
4

Hvor trygt eller utrygt er det å
ha kontakt med hivpositive?

45 prosent av landets arbeidstakere mener det er utrygt å kysse en hivpositiv på munnen

Hvor trygt eller utrygt ville du oppleve følgende?

16 mener dette er svært utrygt, mens en like stor andel mener det er svært trygt.

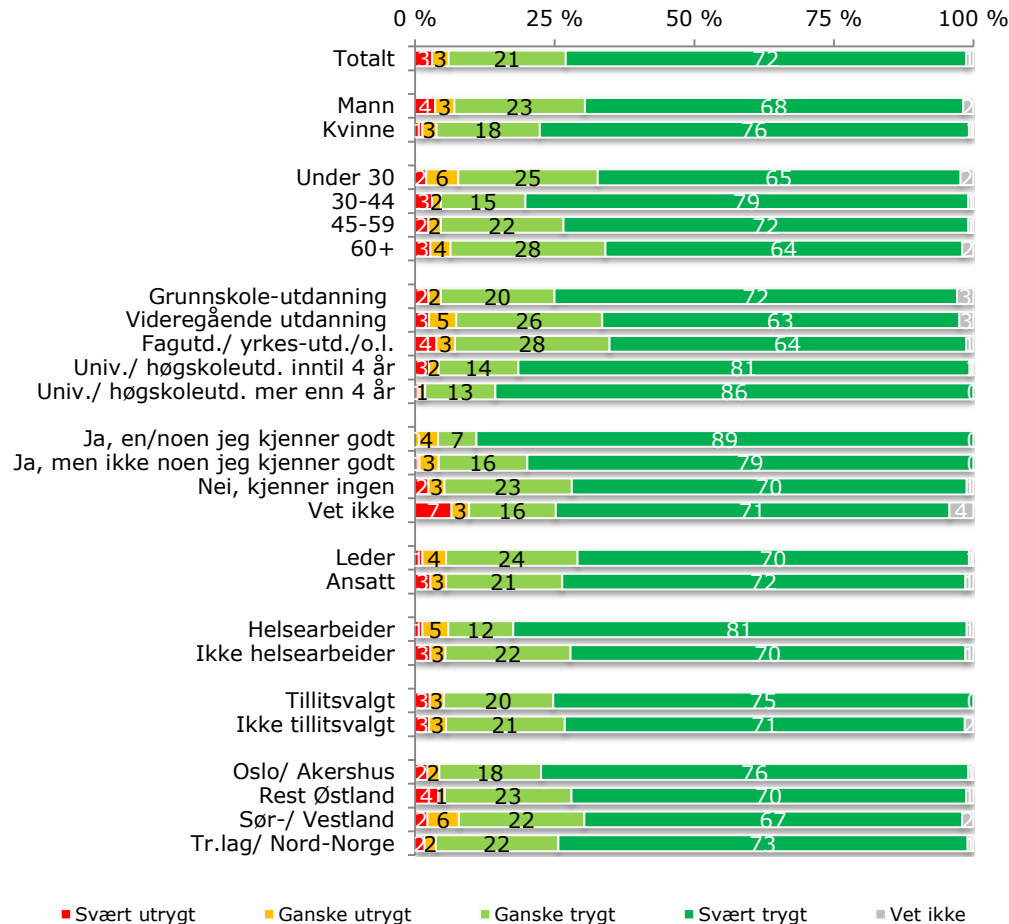
Nær 2 av 10 arbeidstakere (18 prosent) mener det er utrygt å dele toalett med en hivpositiv.

Det er også en mindre andel som mener det er utrygt å klemme en hivpositiv (6 prosent) og like stor andel som mener det er utrygt å håndhilse på en hivpositiv.

Kun 3 prosent mener de to siste forholdene er svært utrygt.

En noe større andel menn enn kvinner mener det er utrygt å håndhilse på en hivpositiv, hhv 7 mot 4 prosent

Hvor trygt eller utrygt ville du oppleve følgende? Å håndhilse på en hivpositiv

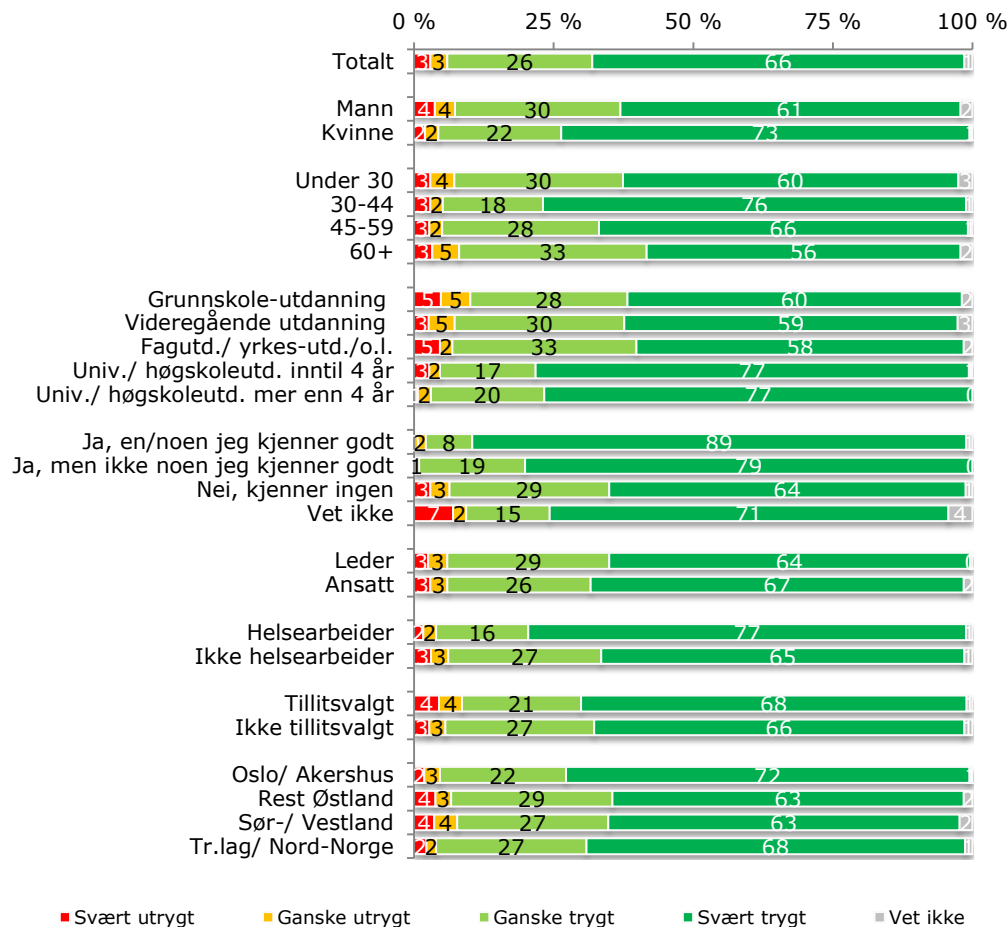
Personer som kjenner en hivpositiv, mener hovedsakelig at det er trygt å håndhilse på en hivpositiv (80 – 90 prosent), men det er også en mindre andel blant disse (3-4 prosent) som mener dette er ganske utrygt.

De med universitet/høyskoleutdanning er de som i klart minst grad mener at det er utrygt å håndhilse på en hivpositiv, over 80 prosent mener dette er svært trygt, og kun 2 prosent blant de med høyest universitet/høyskoleutdannelse (mer enn 4 år) mener dette er utrygt.

Kvinner er også mer trygge enn menn når det gjelder å kunne håndhilse på en hivpositiv.

Nær alle som kjenner en hivpositiv mener det er trygt å klemme en hivpositiv

Hvor trygt eller utrygt ville du oppleve følgende? Å klemme en hivpositiv

Likevel, det er ikke alle som mener det er svært trygt. Blant de som kjenner noen godt, er det 8 prosent som mener dette er ganske trygt og 2 prosent mener det er ganske utrygt.

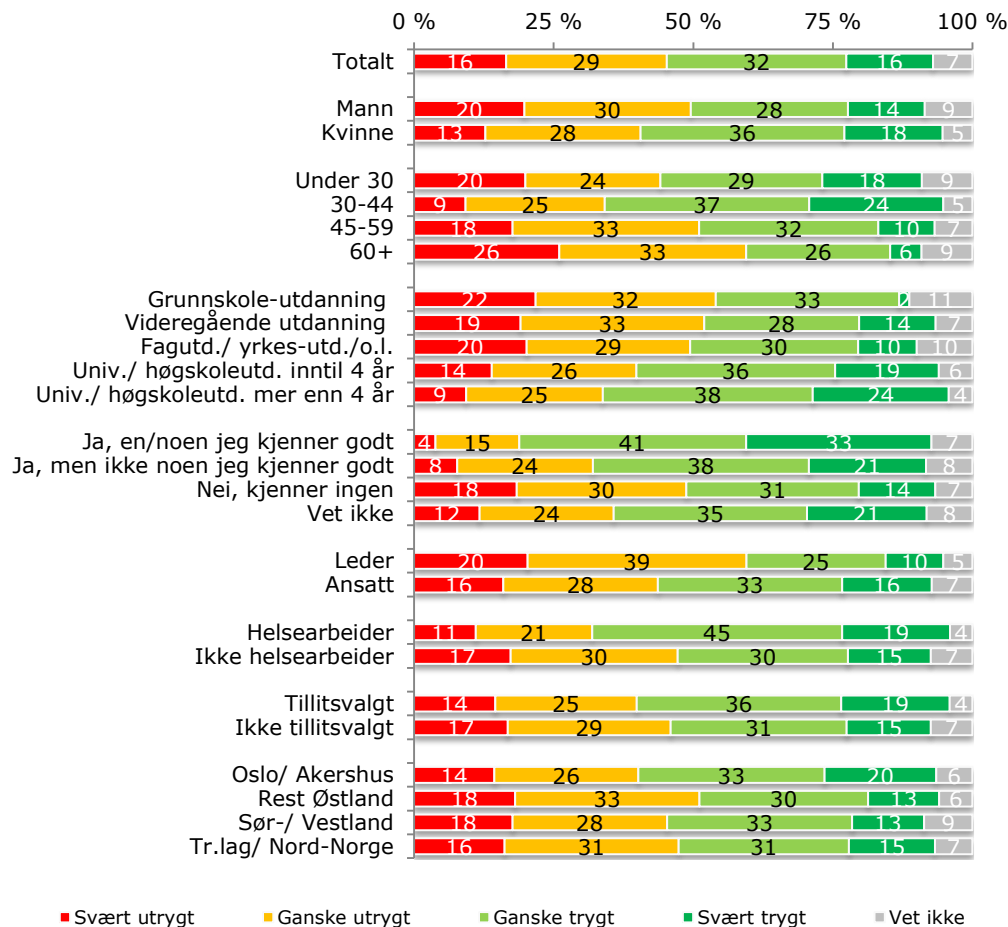
Blant de som kjenner noen, men ikke noen de kjenner godt, er det 19 prosent som mener det er ganske trygt og ytterligere en prosent som mener det er utrygt å klemme en hivpositiv.

Vi ser også her at økende utdanning gir økende grad av trygghet.

Kvinner er også noe tryggere enn menn på dette forholdet.

Vurdering av hvorvidt det å kysse en hivpositiv på munnen er trygt eller ikke, varierer betydelig etter flere faktorer

Hvor trygt eller utrygt ville du oppleve følgende? Å kysse en hivpositiv på munnen

Færrest som mener dette er utrygt finner vi blant de som kjenner en hivpositiv godt (19 prosent).

Flest utrygge finner vi i aldersgruppen 60 år eller eldre og faktisk også blant ledere (59 prosent).

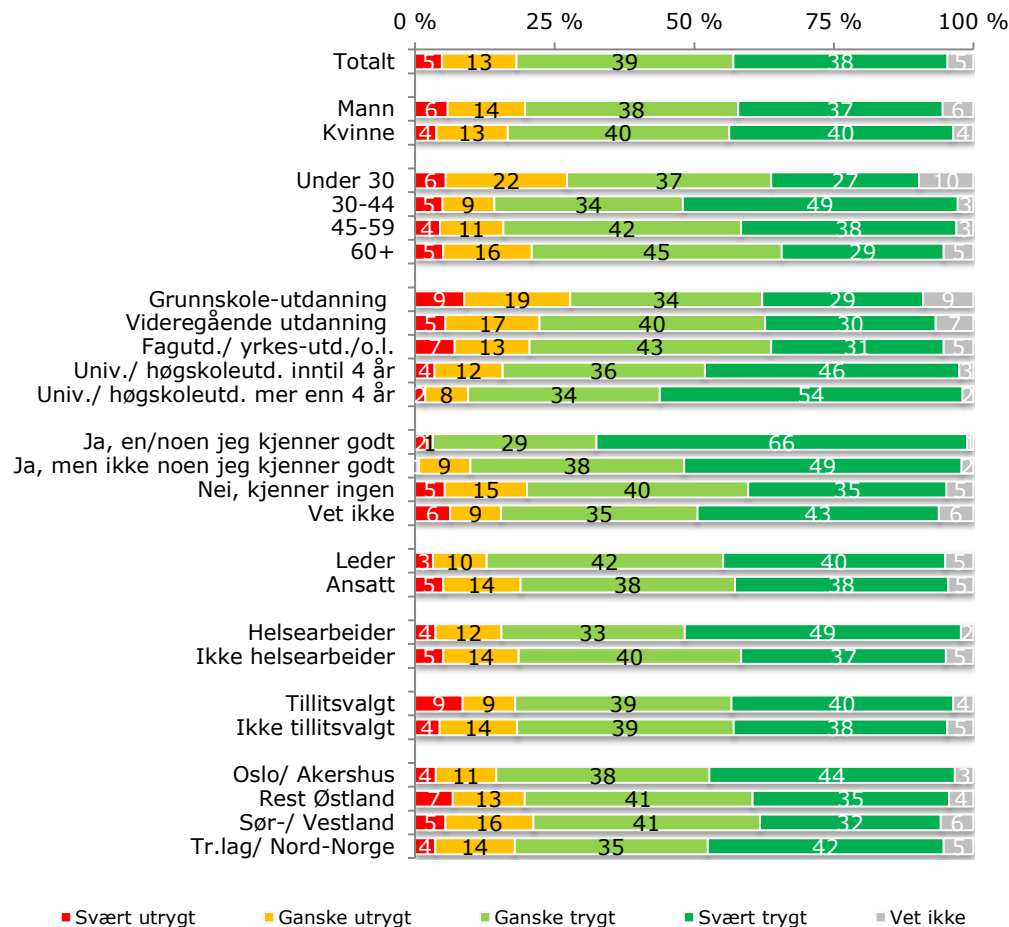
Utdanning skiller også klart, hvor 54 prosent av de med grunnskole som høyeste utdanning mener dette er utrygt, mens 34 prosent av de med høyest utdannelse (univ./høyskole mer enn 4 år) mener dette er utrygt.

Det er også som for øvrige forhold flere menn enn kvinner som mener det er utrygt å kysse en hivpositiv på munnen, hhv 50 mot 41 prosent).

Færre helsearbeidere enn ansatte i andre bransjer finner det utrygt, 32 mot 47 prosent.

3 prosent av de som kjenner en hivpositiv godt, mener det kan være utrygt å dele toalett med vedkommende

Hvor trygt eller utrygt ville du oppleve følgende? **Å dele toalett med en hivpositiv**

Det er særlig de yngste (under 30 år) og de med kortest utdanning som mener dette forholdet er utrygt.

I motsetning til forrige spørsmål, som gjaldt å kysse en hivpositiv på munnen, så er ledere i dette tilfellet mer trygge enn øvrige ansatte når det gjelder å dele toalett med en hivpositiv.

Det er også mindre forskjeller mellom kvinner og menn når det gjelder trygghet på dette området.

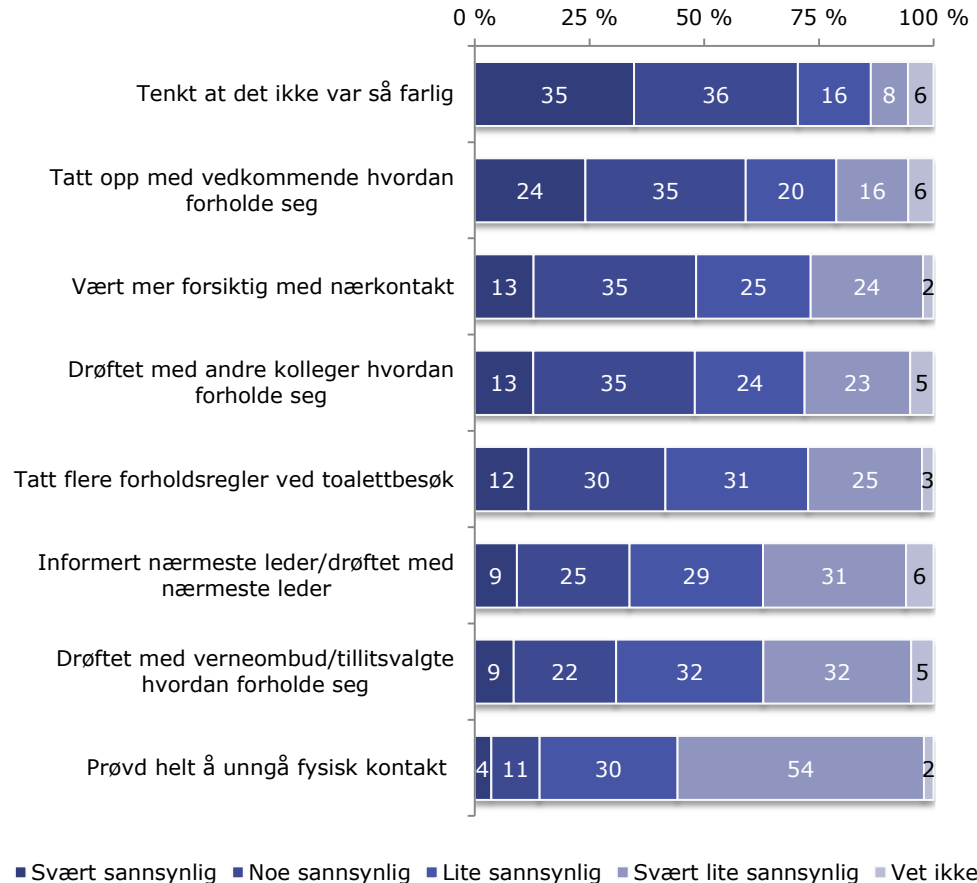
5

Hvordan vil man reagere hvis man får kjennskap?

Mens vel 70 prosent ville tenkt at det ikke var så farlig om en kollega var hivpositiv, mener vel 25 prosent det motsatte

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

8 prosent mener det er svært lite sannsynlig at man hadde tenkt at dette ikke var så farlig.

Svært mange (nær 60 prosent) mener det er sannsynlig at de ville tatt det opp med vedkommende, hvordan de skulle forholde seg.

Nær 50 prosent ville sannsynligvis vært mer forsiktig med nærkontakt med sin kollega.

Like stor andel ville drøftet med andre kolleger hvordan de skulle forholde seg.

Vel 40 prosent ville sannsynligvis tatt flere forholdsregler ved toalettbesøk.

Mellom 30 og 40 prosent ville informerte/drøftet med nærmeste leder

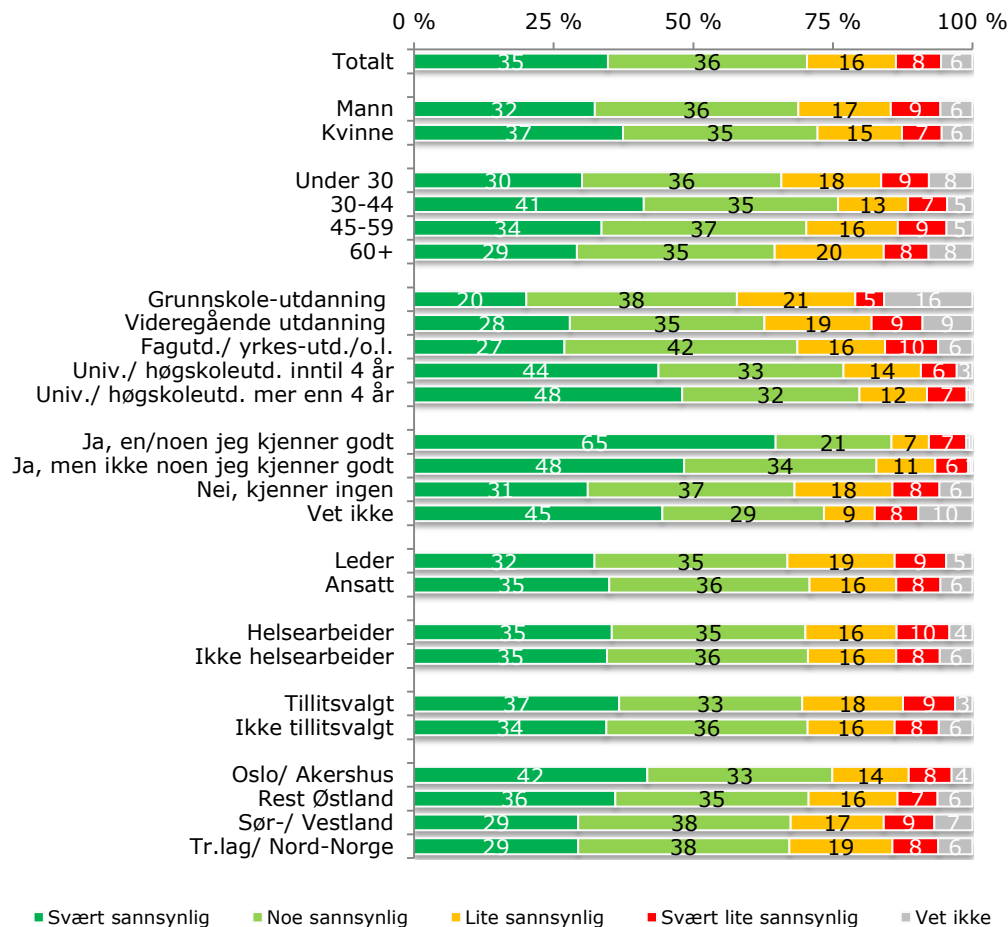
Vel 30 prosent ville sannsynligvis drøftet forholdet med verneombud/tillitsvalgt

Det er også en relativt stor andel, 15 prosent, som ville prøvd helt å unngå fysisk kontakt med sin kollega.

Klart mest tolerante er personer som allerede kjenner noen som er hivpositiv godt, men også blant disse ville noen tatt forholdsregler

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

Tenkt at det ikke var så farlig/tatt få eller ingen forholdsregler

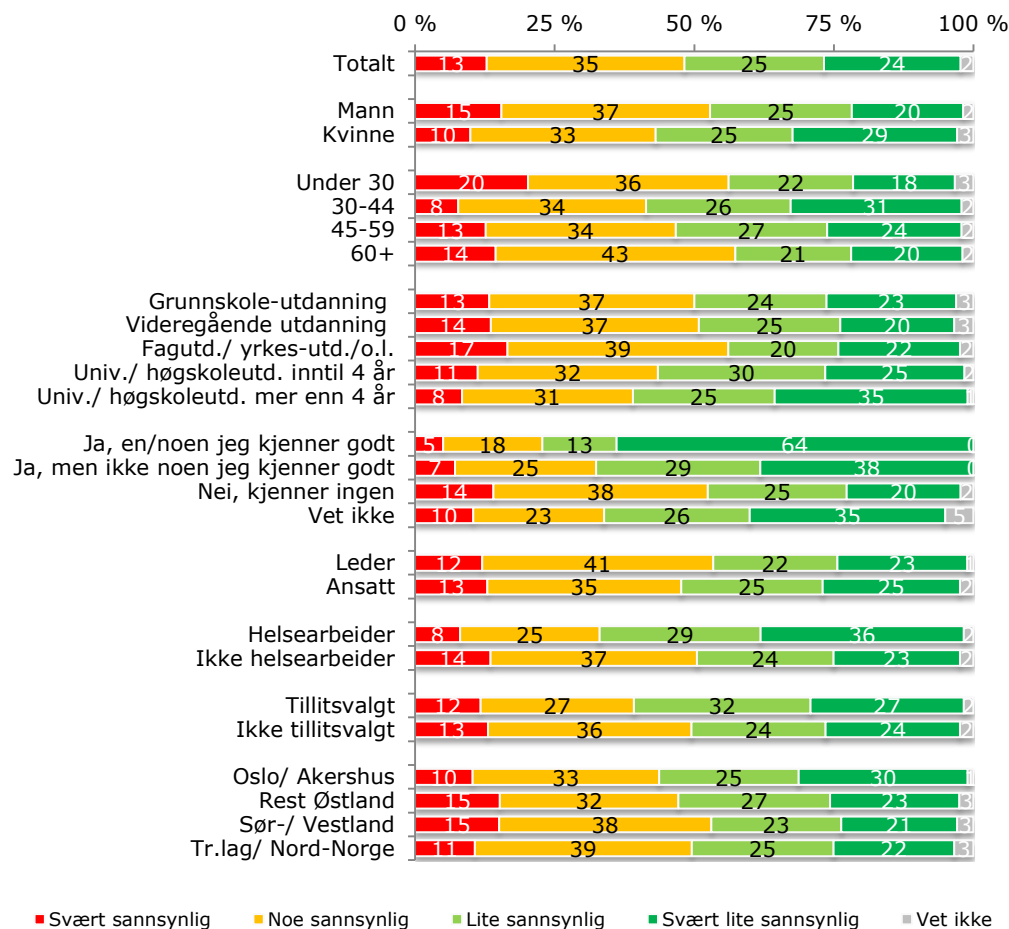

Det er også klart flere blant de med høyere utdanning som ville tenkt at det ikke var så farlig om de fikk vite at en kollega var hivpositiv, hhv 80 prosent mot nær 60 prosent blant de med grunnskoleutdanning.

Klart færrest ville sannsynligvis vært mer forsiktig med nærkontakt blant de som allerede kjenner noen med hiv

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

Vært mer forsiktig med nærkontakt med vedkommende (håndtrykk, klemming, dele glass, etc.)

Men, også i denne gruppen som allerede kjenner en eller flere hivpositive godt fra før, ville vel 2 av 10 sannsynligvis vært mer forsiktig med nærkontakt med sin kollega.

Lavere utdanning gir også her økt sannsynlighet for å ta forholdsregler.

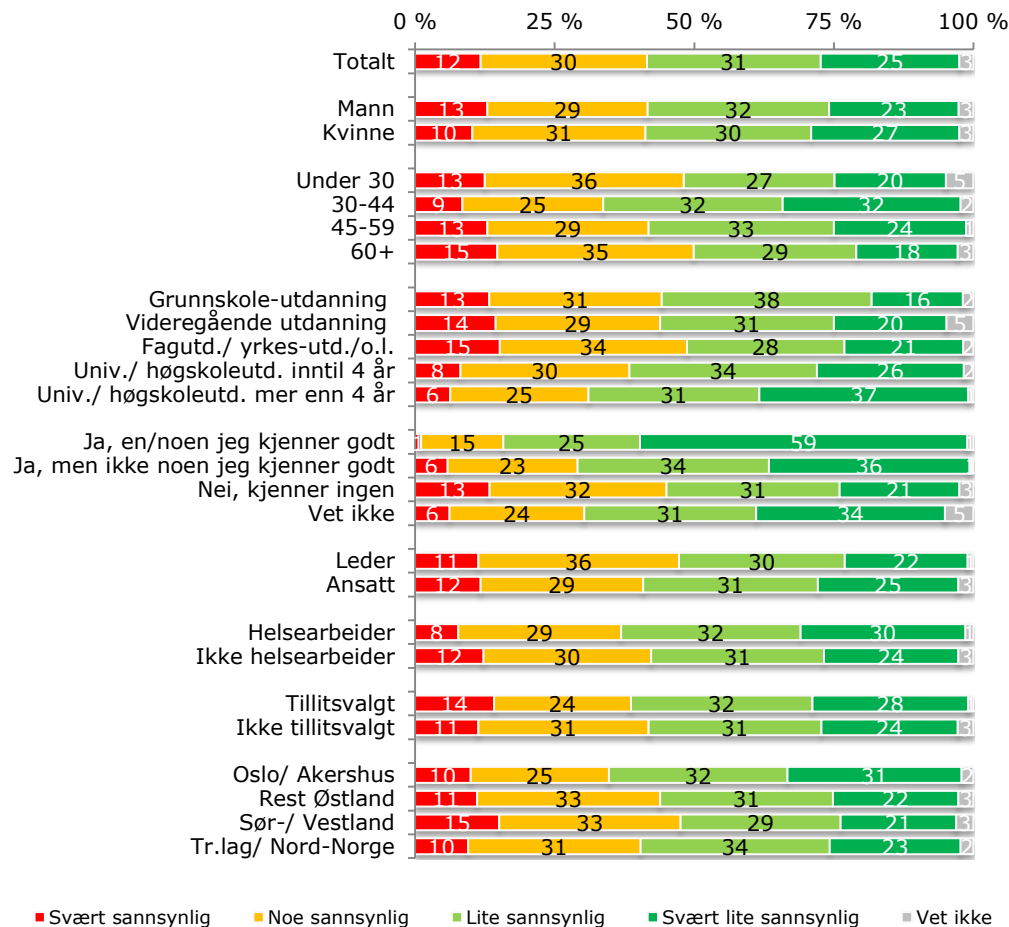
Færre helsearbeidere ville vært mer forsiktig med nærkontakt enn ansatte i andre bransjer, hhv 33 prosent mot 48 prosent.

■ Svært sannsynlig ■ Noe sannsynlig ■ Lite sannsynlig ■ Svært lite sannsynlig ■ Vet ikke

De med høyest utdanning er de som i minst grad ville tatt flere forbehold ved toalettbesøk på jobb (31 prosent)

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

Tatt flere forholdsregler ved toalettbesøk på jobben

Dernest kommer gruppen 30-44 år, hvor 34 prosent ville tatt slike forbehold.

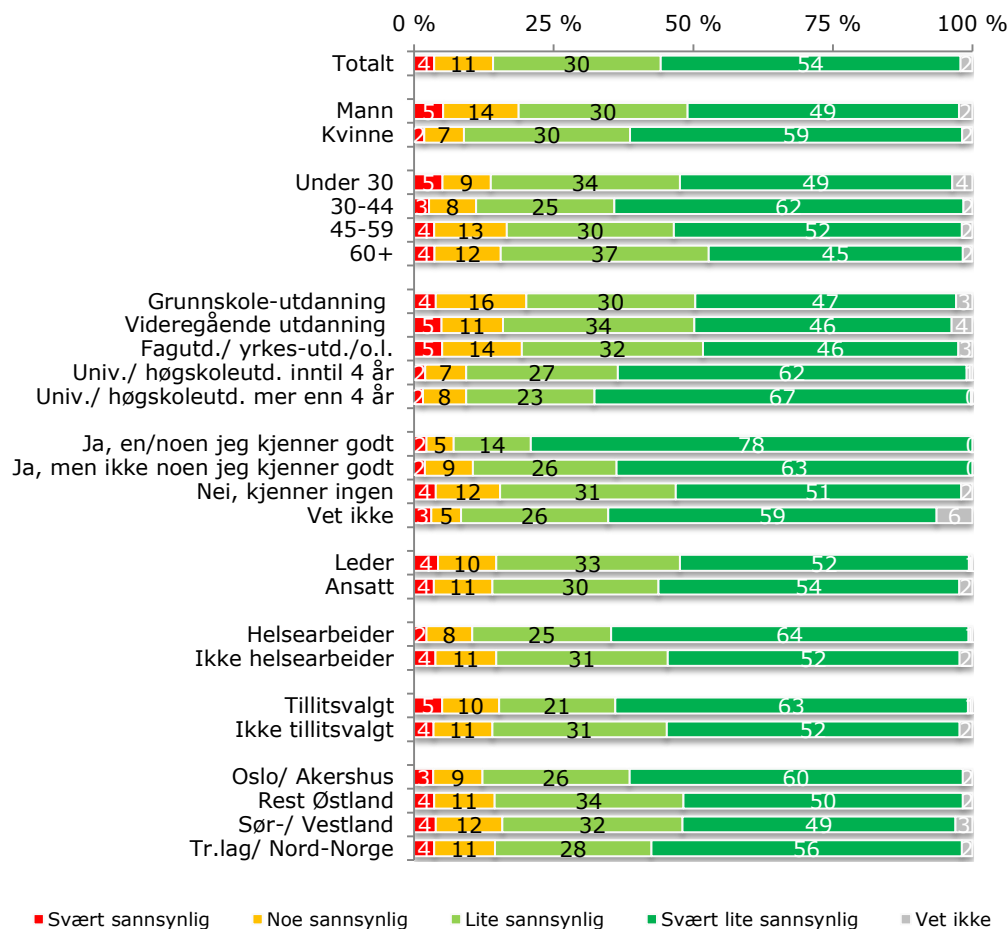
Både de under 30 år og den eldste aldersgruppen svarer i større grad at de ville tatt forbehold (om lag 50 prosent).

Blant de som kjenner noen godt med hiv, er det 15 prosent som sannsynligvis ville tatt flere forbehold ved toalettbesøk på jobb.

Klart flere menn enn kvinner ville sannsynligvis prøvd helt å unngå kontakt, hhv 19 mot 9 prosent.

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

Prøvd helt å unngå fysisk kontakt med vedkommende

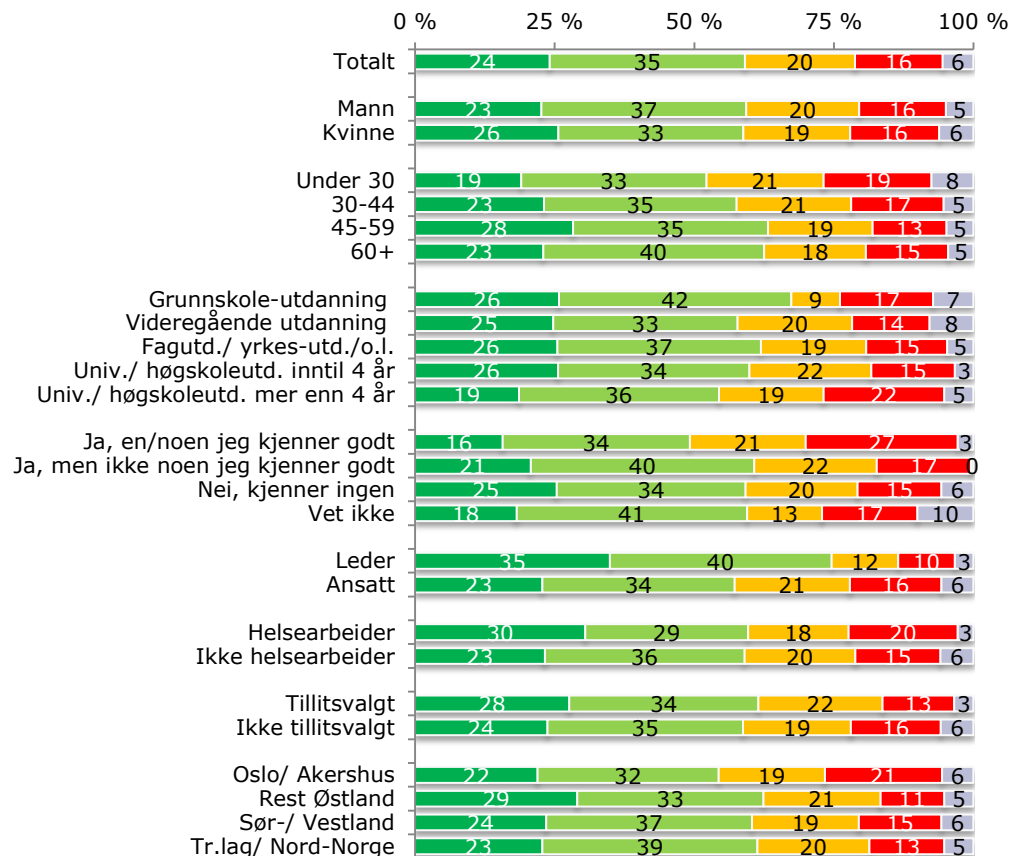
Andelen som ville prøvd å unngå kontakt er høyere blant de med kortere utdanning enn høyskole/universitetsutdanning, om lag 20 mot 10 prosent.

Mens 80 prosent av de som kjenner noen godt med hiv med svært liten sannsynlig ville prøvd å unngå kontakt, er det 50 prosent som svarer det samme blant de som ikke kjenner noen med hiv.

Ledere er de som i størst grad sannsynligvis ville tatt opp med vedkommende hvordan de skulle forholde seg (75 prosent)

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

Tatt opp med vedkommende hvordan du best burde forholde deg til dette

Dernest er det de med grunnskoleutdanning som sannsynligvis ville tatt opp dette med vedkommende (68 prosent).

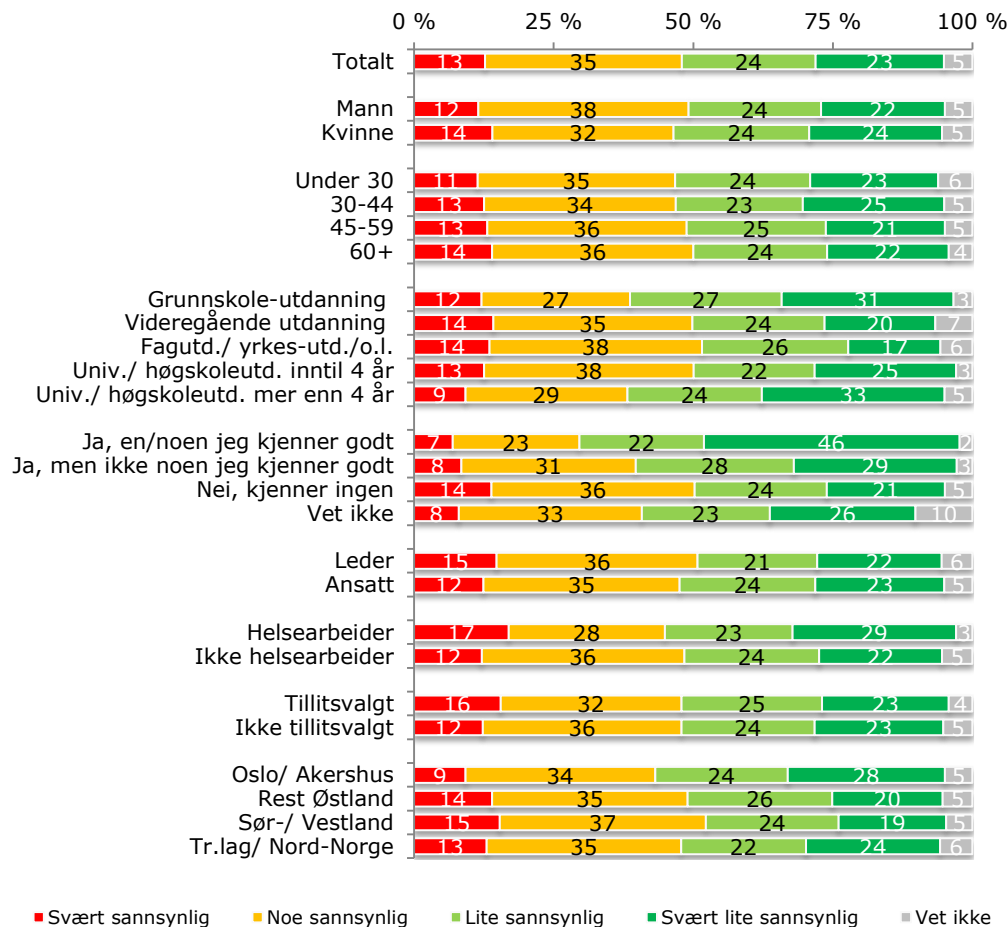
De som i minst grad ville tatt dette opp med vedkommende, er de som kjenner noen fra før som er hivpositiv og ansatte i den yngste aldersgruppen (om lag 50 prosent).

■ Svært sannsynlig ■ Noe sannsynlig ■ Lite sannsynlig ■ Svært lite sannsynlig ■ Vet ikke

Det er liten forskjell mellom leder og ansatt og mellom tillitsvalgt og ikke-tillitsvalgt i hvilken grad man vil drøfte dette med andre kolleger

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

Drøftet med andre kolleger hvordan du/dere burde forholde dere til dette

Det er også liten forskjell mellom helsearbeidere og øvrige ansatte om man sannsynligvis ville drøftet forholdet med andre kolleger.

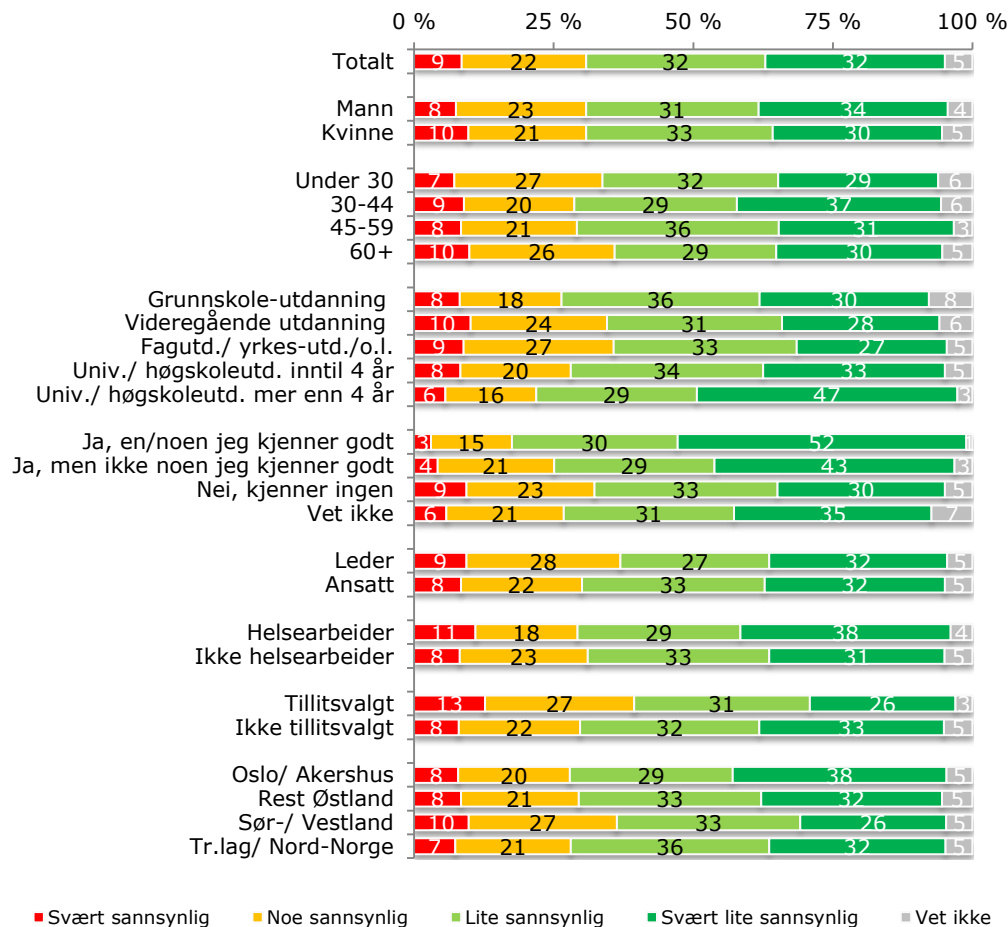
De som kjenner en hivpositiv fra før, vil med mindre sannsynlighet drøfte dette med andre kolleger enn andre.

Ser vi på utdanning, finner vi at både de med kortest og de med lengst utdannelse i minst grad vil ønske å drøfte dette med andre kolleger, dermed brytes mønsteret fra tidligere når det gjelder dette spørsmålet.

Tillitsvalgte er de som størst grad (40 prosent) ville drøftet med verneombud/tillitsvalgte hvordan de burde forholde seg

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

Drøftet med verneombud/tillitsvalgte hvordan du burde forholde deg til dette

Men forskjellen til øvrige (30 prosent) er ikke så stor som man kanskje kunne forventet?

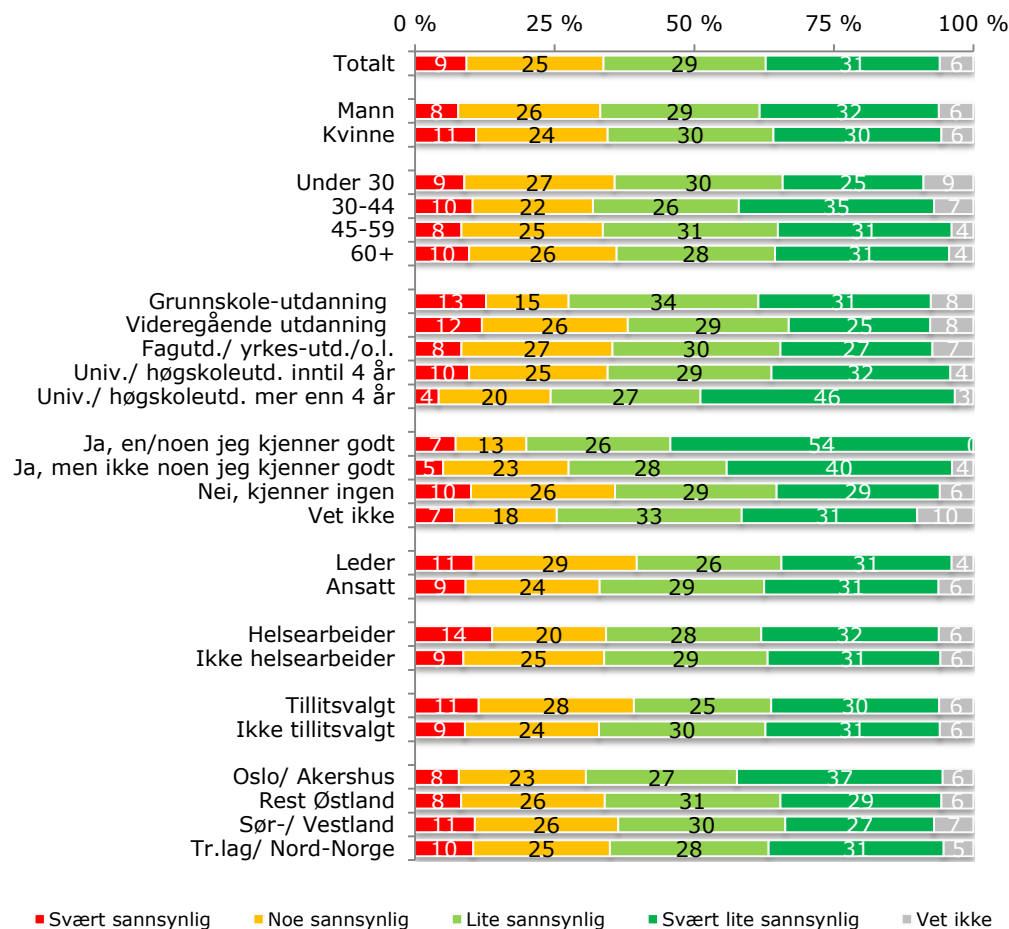
De som kjenner en hivpositiv godt fra før, er de som i minst grad ville med sannsynlighet drøftet dette med tillitsvalgte (18 prosent).

■ Svært sannsynlig ■ Noe sannsynlig ■ Lite sannsynlig ■ Svært lite sannsynlig ■ Vet ikke

Ledere er de som i størst grad ville drøftet med egen leder hvordan de skulle forholde seg (40 prosent)

Dersom du fikk vite at en kollega av deg var hivpositiv, hvordan tror du at du mest sannsynlig ville ha reagert?

Informert nærmeste leder/drøftet med leder hvordan du burde forholde deg til dette

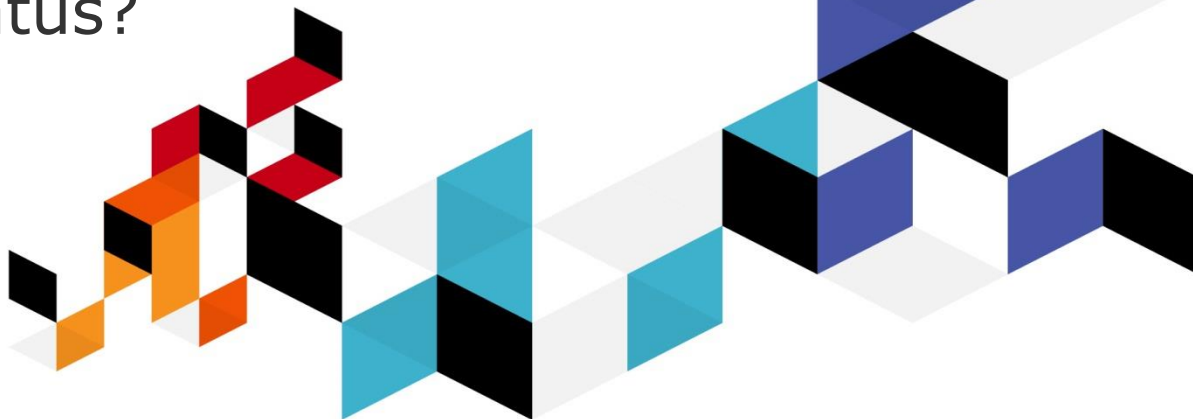
Men, forskjellen til øvrige ansatte er heller ikke her særlig stor (33 prosent).

Det er også en noe større andel blant tillitsvalgte enn øvrige som ville drøftet dette med nærmeste leder, nær 40 prosent mot vel 30 prosent.

De som kjenner en hivpositiv godt fra før vil i mindre grad sannsynligvis ta kontakt med egen leder enn andre ansatte.

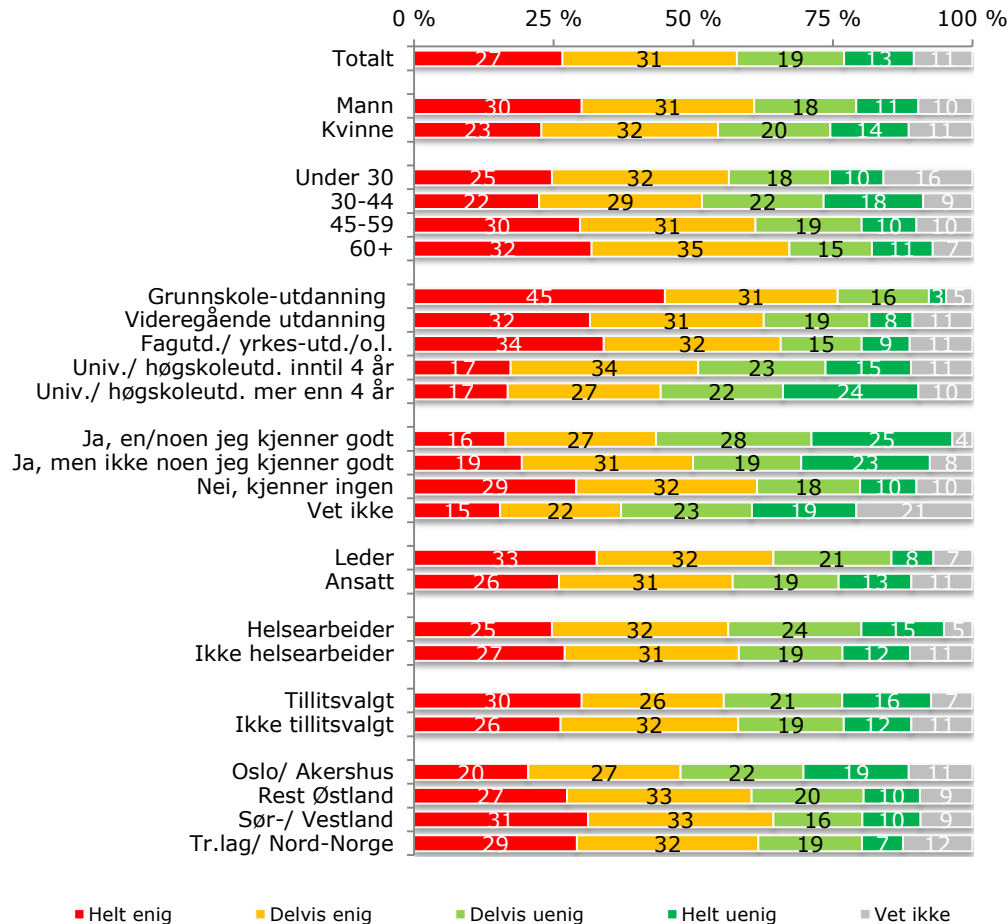
6

Er hivpositive forpliktet til å orientere om egen hivstatus?

Nær 1 av 3 (27 prosent) er helt enig i at hivpositive bør være forpliktet til å orientere arbeidsgiver og kolleger om sin hivstatus

Hvor enig eller uenig er du i at hivpositive bør være forpliktet til å orientere arbeidsgivere og kolleger om sin hivstatus?

I tillegg er det 1 av 3 som er delvis enig i dette. Dermed er nær 60 prosent enig i denne påstanden.

De som i klart størst grad er enig i at hivpositive bør orientere arbeidsgiver og kolleger er de med grunnskole. Blant disse er 76 prosent helt eller delvis enig.

De som er minst enig i dette er personer med høyest utdanning, universitet/høgskole mer enn 4 år. Blant disse er 44 prosent helt eller delvis enig, altså 32 prosentpoeng gap til de med kortest utdanning.

De med høyest utdanning er her på linje med de som kjenner godt en hivpositiv.

Eldre arbeidstakere er også i klart større grad enig i påstanden enn de yngre.

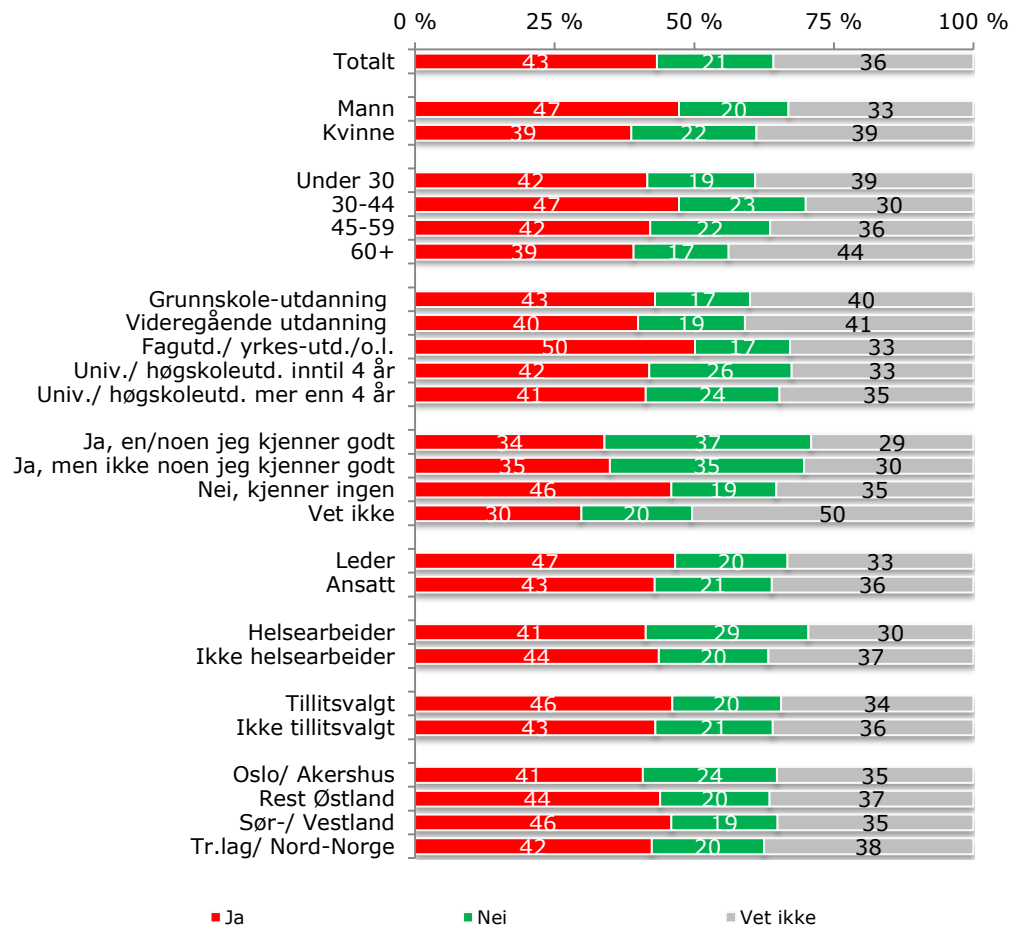
7

Er det yrker som
hivpositive ikke bør ha?

Vel 4 av 10 (43 prosent) mener at det er yrker hivpositive ikke bør kunne inneha

Er det yrker som hivpositive ikke bør kunne inneha?

Kun 2 av 10 mener at hivpositive bør kunne ha alle typer yrker. Nær 4 av 10 er imidlertid usikre på hva de skal mene på dette spørsmålet.

De som i størst grad er åpne for at hivpositive bør kunne ha alle yrke er de som kjenner en hivpositiv godt fra før (37 prosent).

De som i minst grad er åpne for dette er personer med kortere utdanning enn høyskole/universitetsutdanning.

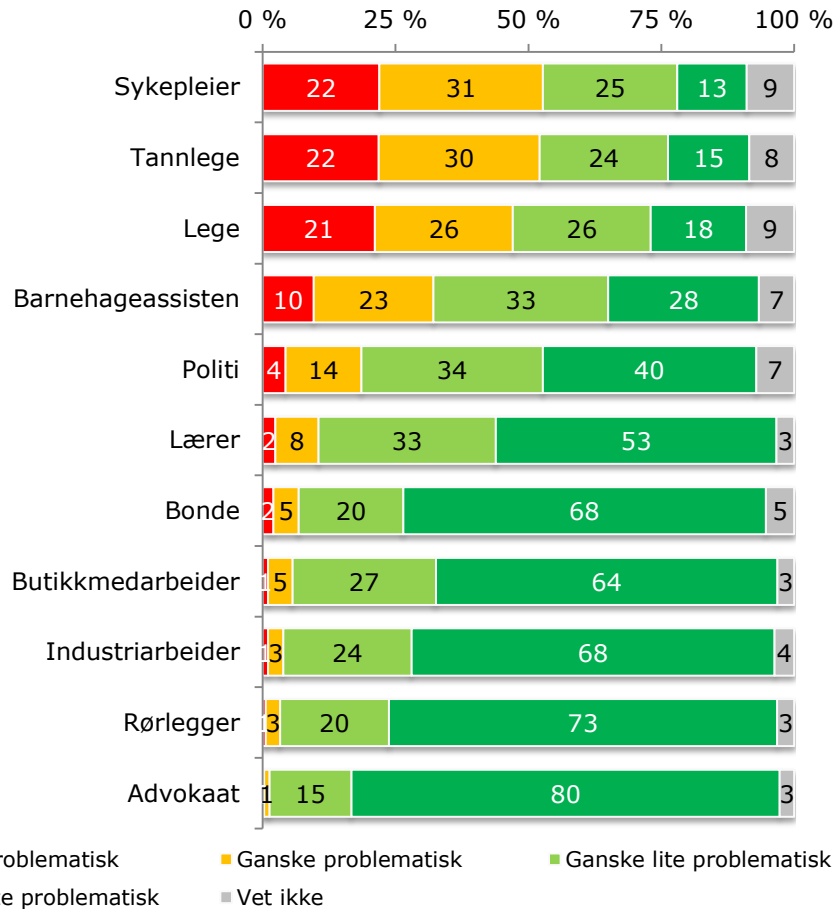
Flere helsearbeidere enn andre ansatte mener at det ikke bør være begrensninger i hvilke yrker hivpositive kan ha, men forskjellen er kanskje ikke så stor som forventet, 29 mot 20 prosent. I tillegg, andelen som svarer blant helsearbeidere at det er yrker hivpositive *ikke* bør ha er om lag som for øvrige bransjer, 41 mot 44 prosent.

Hvilket eller hvilke yrker tenker du spesielt på? (Åpent)

Om lag halvparten av befolkningen mener det er ganske/svært problematisk å være hivpositiv som sykepleier, tannlege og lege

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker?

I en mellomkategori kommer barnehageassistenter, hvor nær 1 av 4 (23 prosent) mener det er (ganske/svært) problematisk at hivpositive har dette yrket.

Knappe 2 av 10 (18 prosent) mener det er problematisk at hivpositive er politi.

1 av 10 mener det er problematisk at hivpositive er lærer.

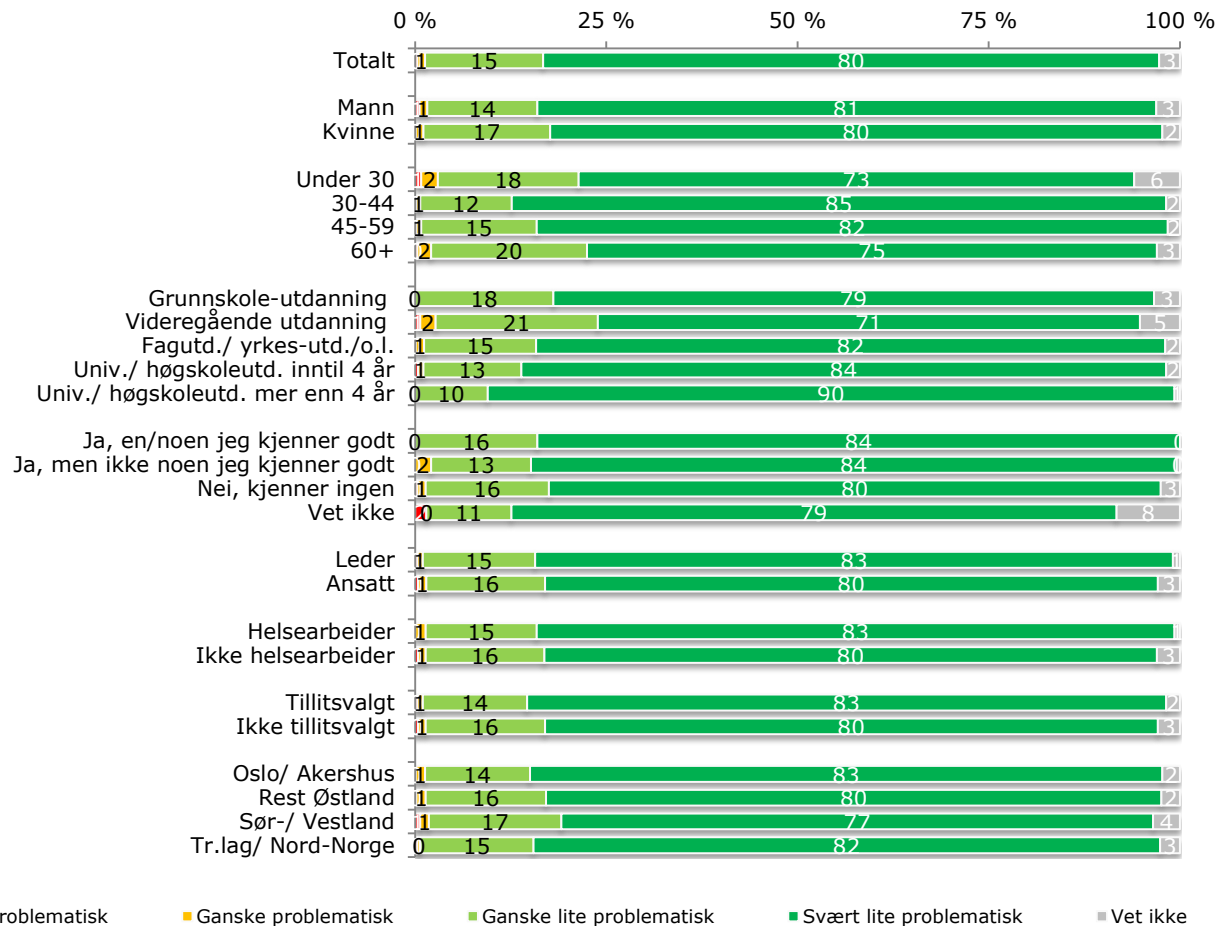
6 prosent mener det problematisk at hivpositive er butikkmedarbeider.

4 prosent mener det er problematisk at hivpositive er industriarbeider eller rørlegger.

2 prosent mener det er problematisk at en hivpositiv er advokat.

Det er ikke nevneverdige forskjeller når det gjelder holdningen til at en hivpositiv er advokat

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Advokat**

■ Svært problematisk

■ Ganske problematisk

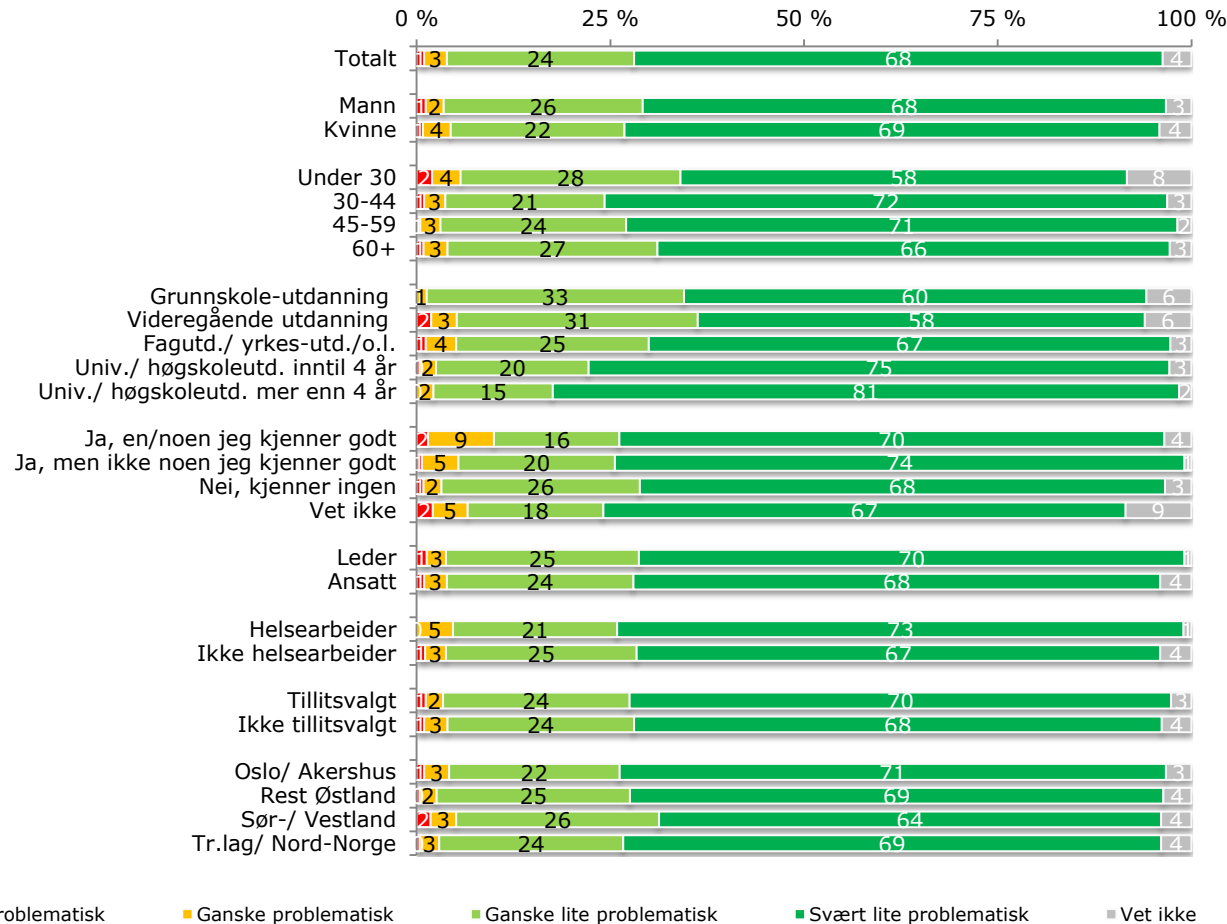
■ Ganske lite problematisk

■ Svært lite problematisk

■ Vet ikke

Få mener det er problematisk at hivpositive er industriarbeider uavhengig av bakgrunn

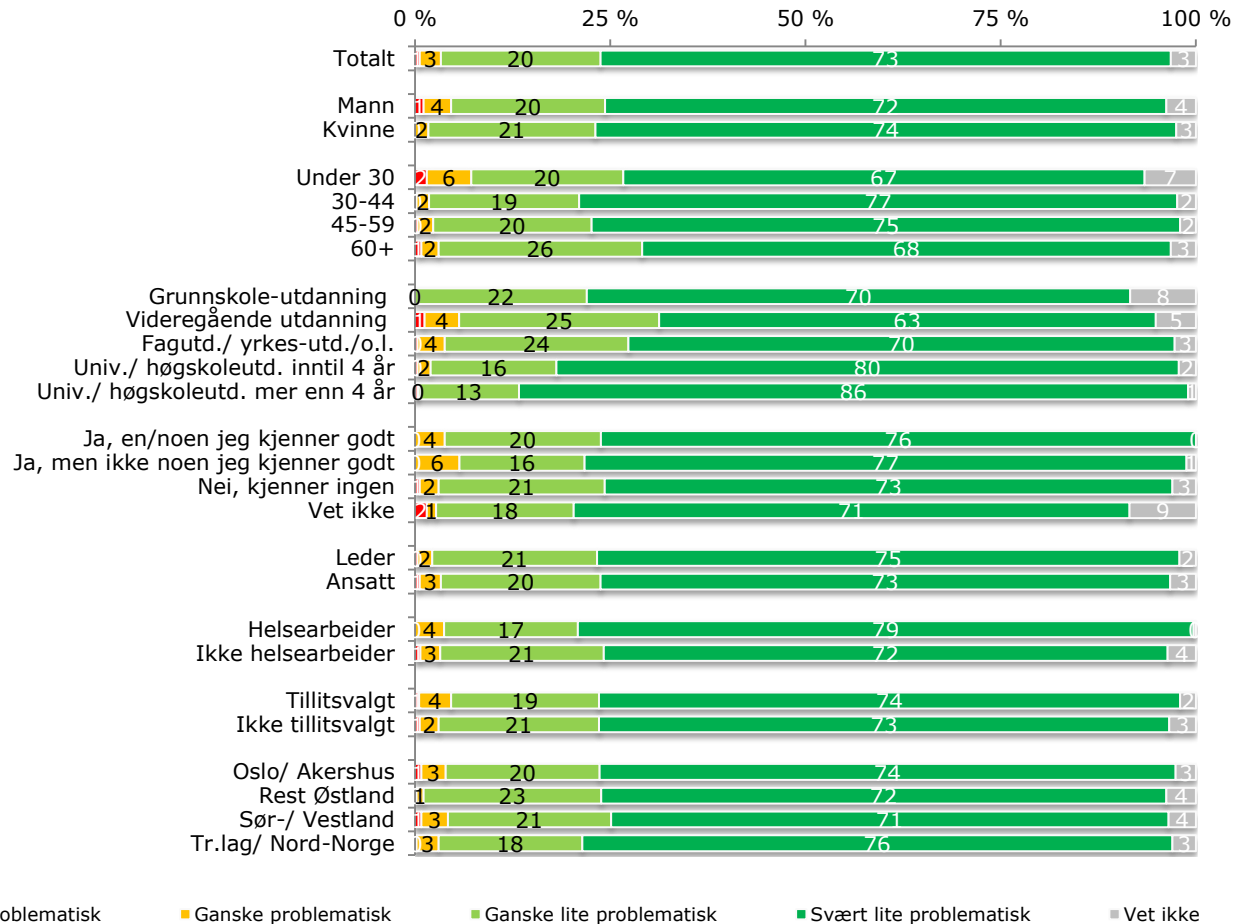
Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Industriarbeider**

■ Svært problematisk ■ Ganske problematisk ■ Ganske lite problematisk ■ Svært lite problematisk ■ Vet ikke

Få mener det er problematisk at hivpositive er rørlegger uavhengig av bakgrunn

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Rørlegger**

■ Svært problematisk

■ Ganske problematisk

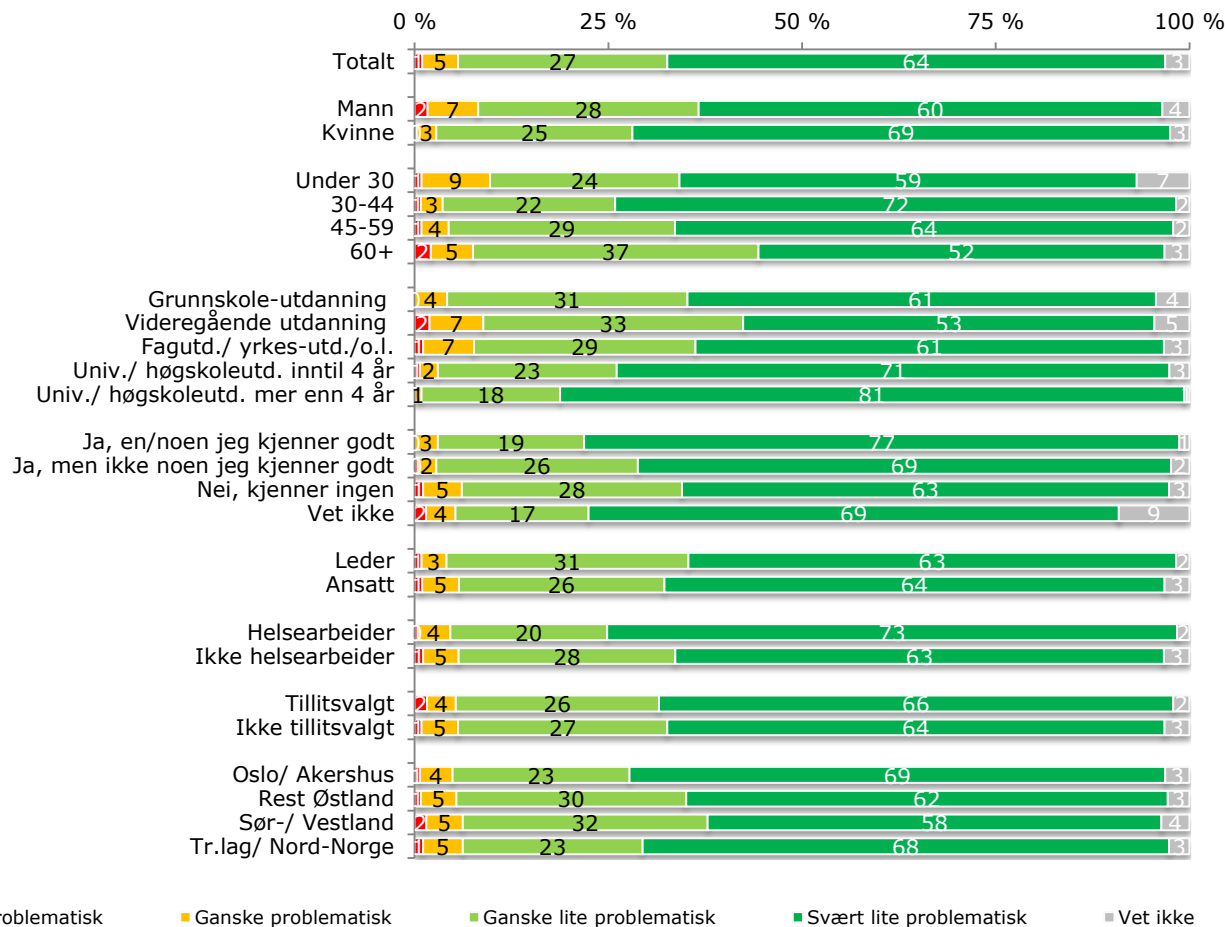
■ Ganske lite problematisk

■ Svært lite problematisk

■ Vet ikke

Få mener det er problematisk at hivpositive er butikkmedarbeider uavhengig av bakgrunn

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Butikkmedarbeider**

Svært problematisk

Ganske problematisk

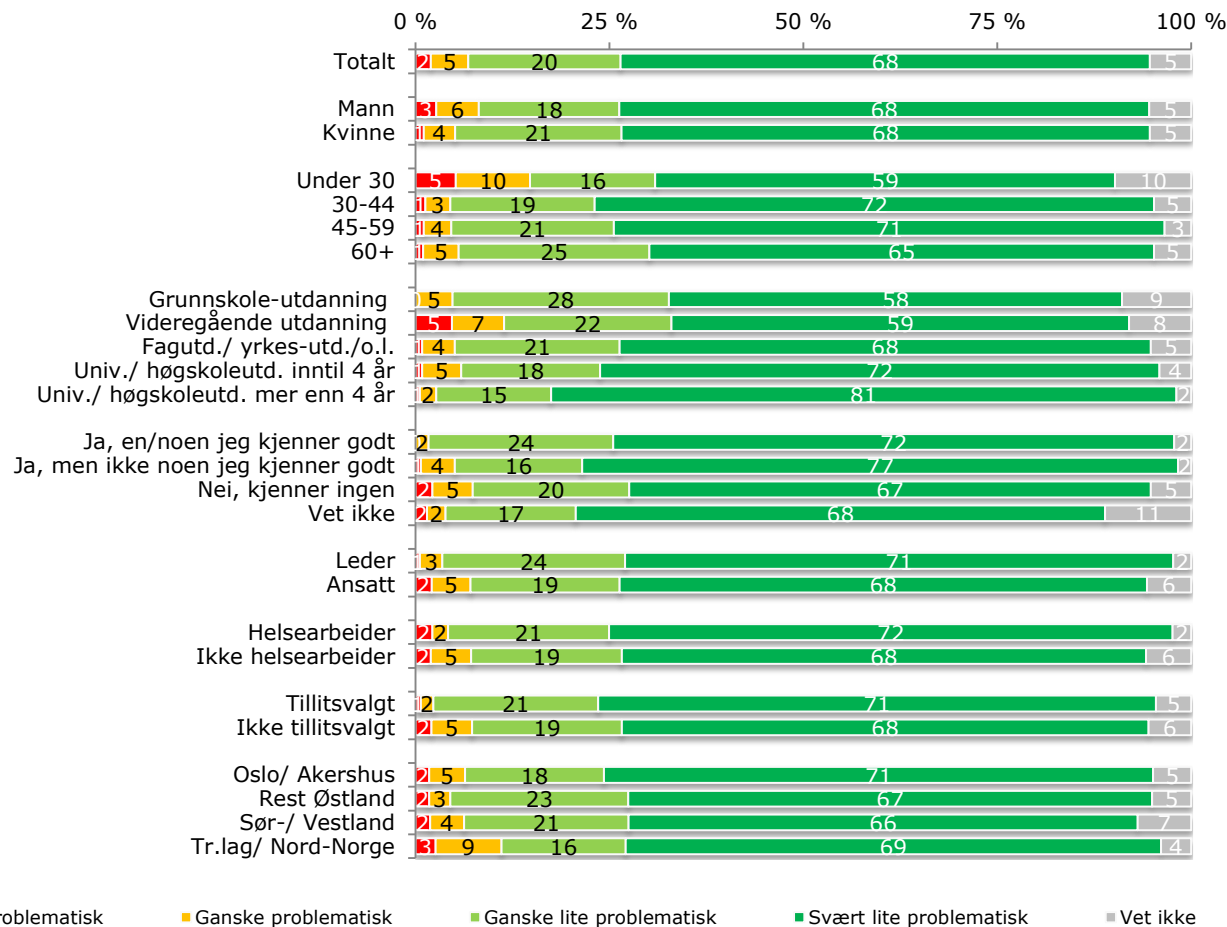
Ganske lite problematisk

Svært lite problematisk

Vet ikke

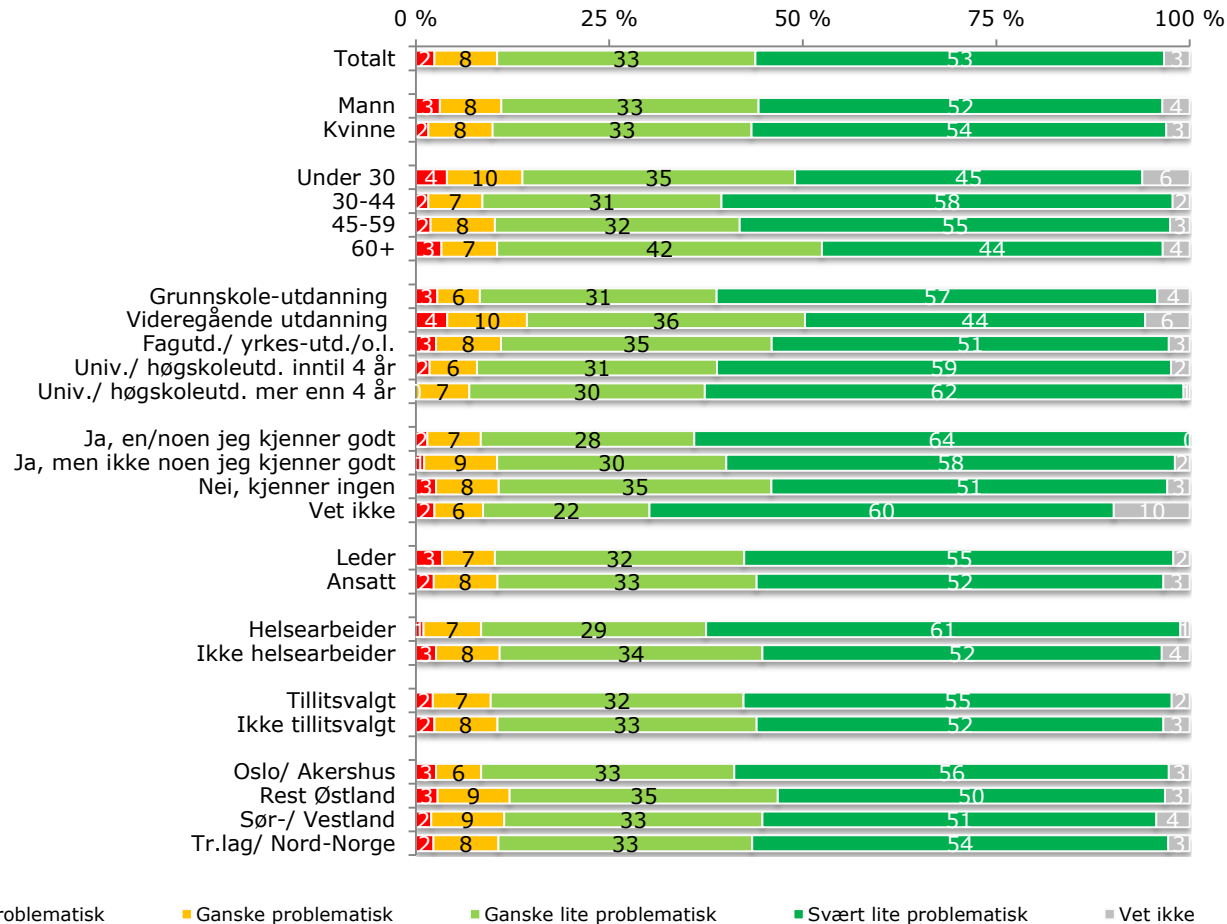
Den yngste aldersgruppen synes å ha noe større problem enn øvrige med at hivpositive er bønder

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Bonde**

Ansatte med videregående skole synes å være noe mindre positive til at hivpositive kan være lærere

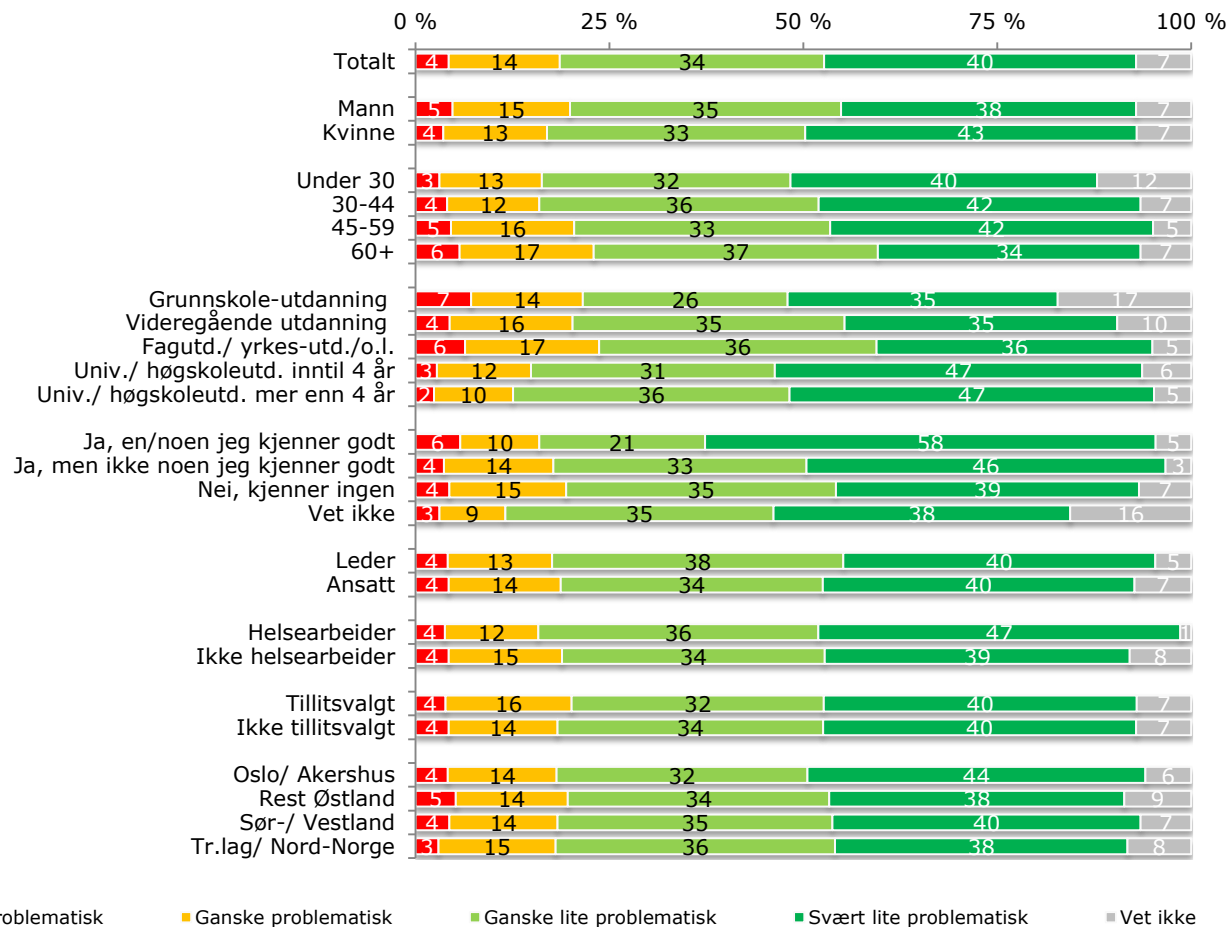
Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Lærer**

■ Svært problematisk ■ Ganske problematisk ■ Ganske lite problematisk ■ Svært lite problematisk ■ Vet ikke

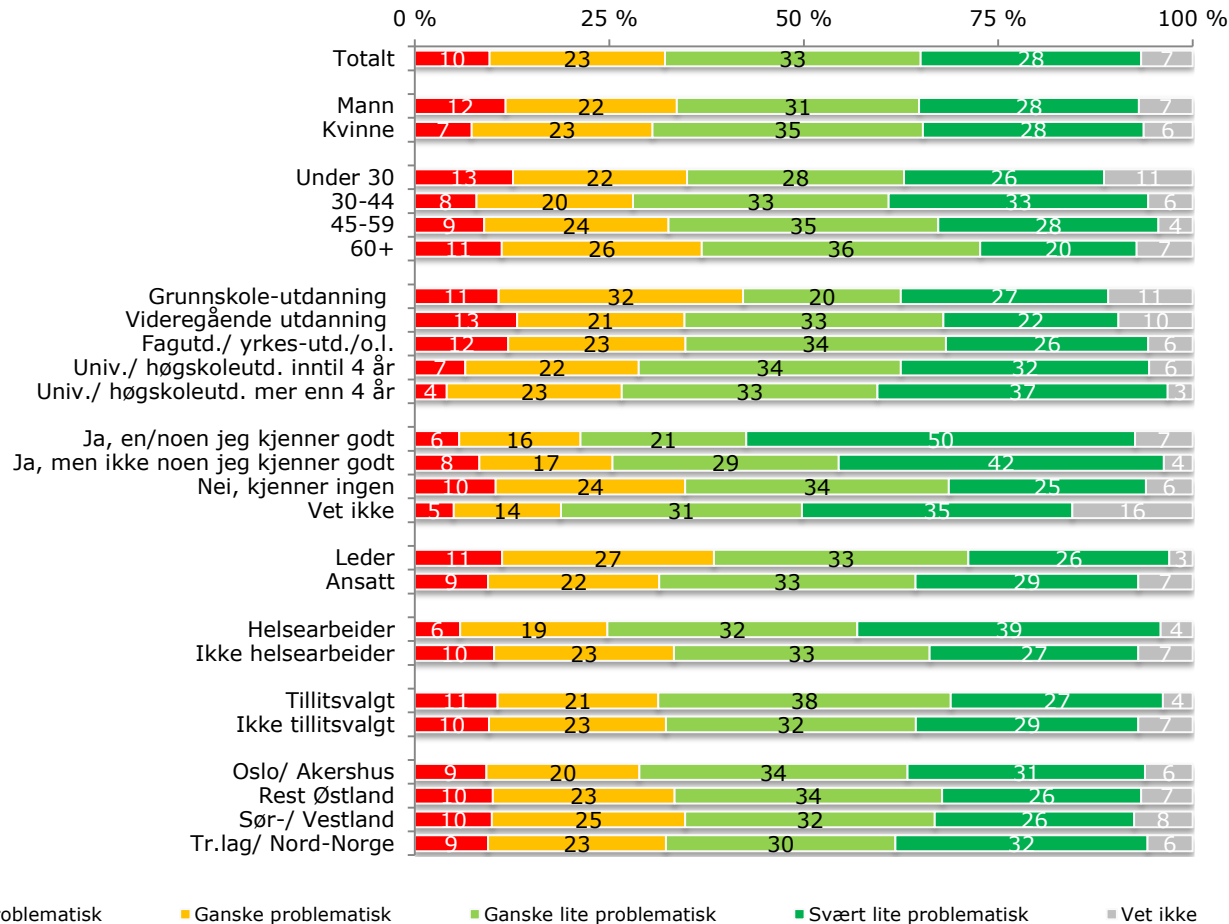
De med høgskole-/universitetsutdannelse er de som i minst grad ser det problematisk at hivpositive er politi

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Politi**

Andel som synes det er mindre problematisk at hivpositive er barnehageassistenter øker med økende utdannelse og om man er helsearbeider

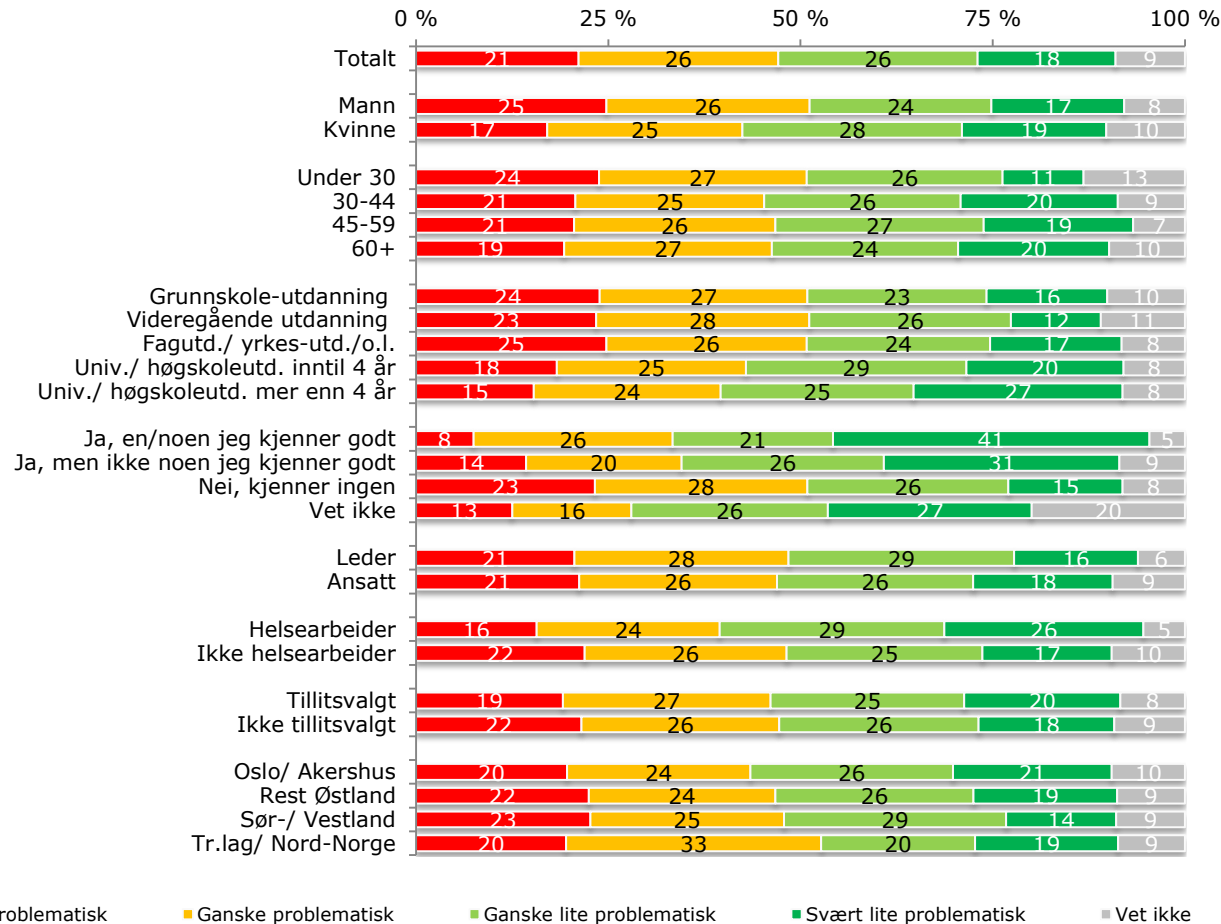
Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Barnehageassistent**

■ Svært problematisk ■ Ganske problematisk ■ Ganske lite problematisk ■ Svært lite problematisk ■ Vet ikke

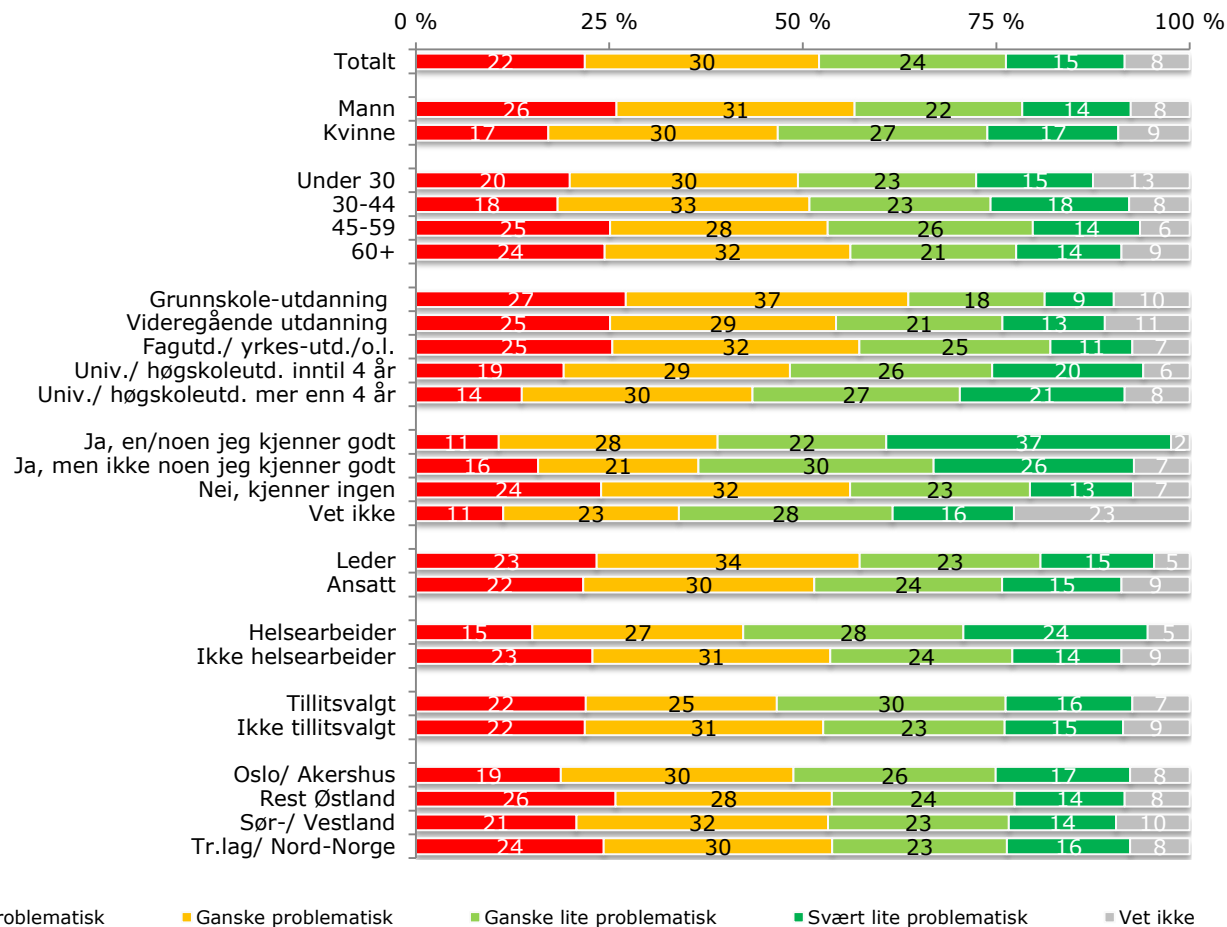
Personer med høyere utdanning og personer som kjenner noen har mindre problemer enn andre i forhold til at hivpositive er leger

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Lege**

Helsearbeidere og de med lengst høgskole-/universitetsutdannelse, er sammen med de som kjenner noen med hiv, de som i minst grad synes det er *svært* problematisk at hivpositive er tannlege

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? **Tannlege**

■ Svært problematisk

■ Ganske problematisk

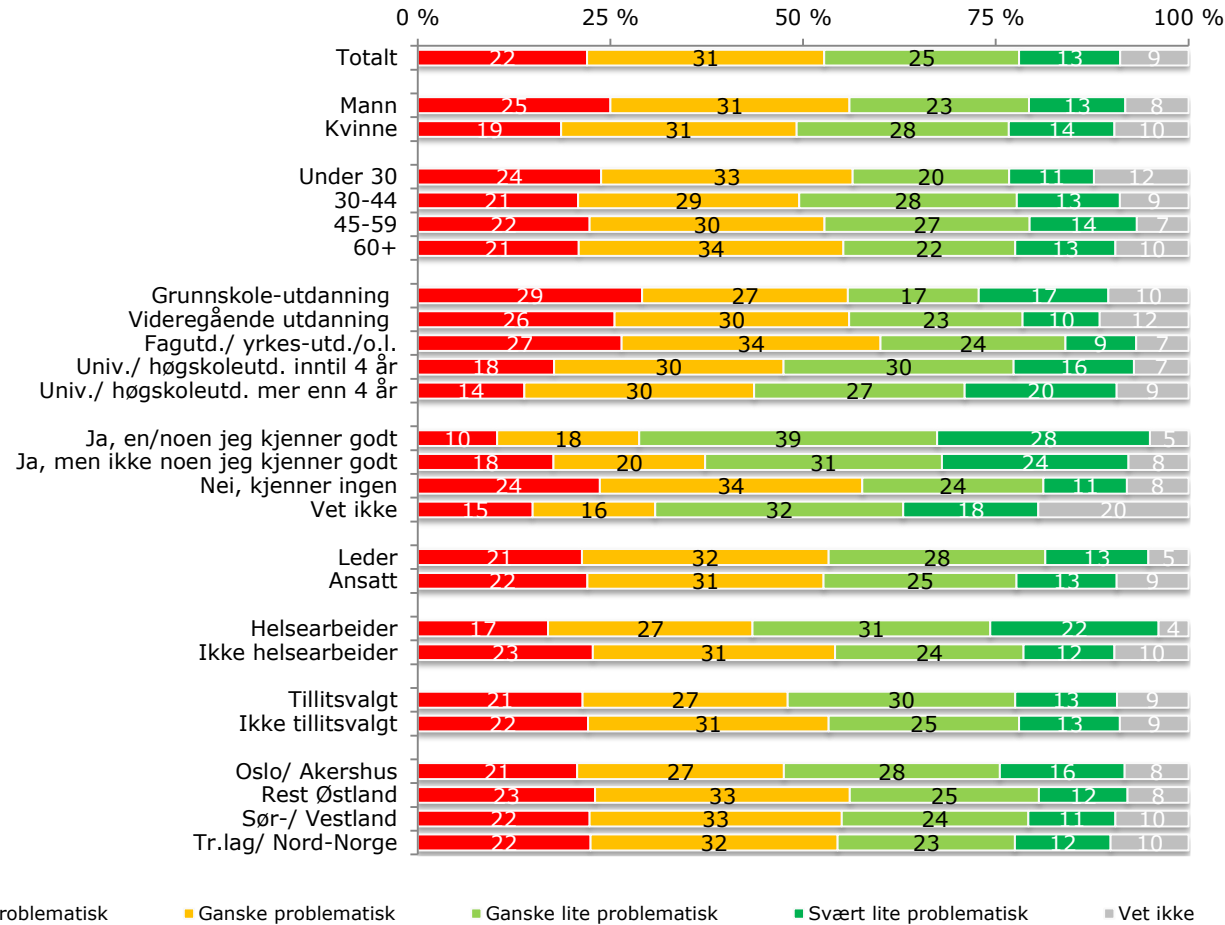
■ Ganske lite problematisk

■ Svært lite problematisk

■ Vet ikke

Foruten de som kjenner noen med hiv, er det helsearbeidere og de med høyest utdanning som i minst grad ser det problematisk at hivpositive er sykepleiere

Hvor problematisk eller uproblematisk mener du det er å være hivpositiv i følgende yrker? Sykepleier

■ Svært problematisk ■ Ganske problematisk ■ Ganske lite problematisk ■ Svært lite problematisk ■ Vet ikke

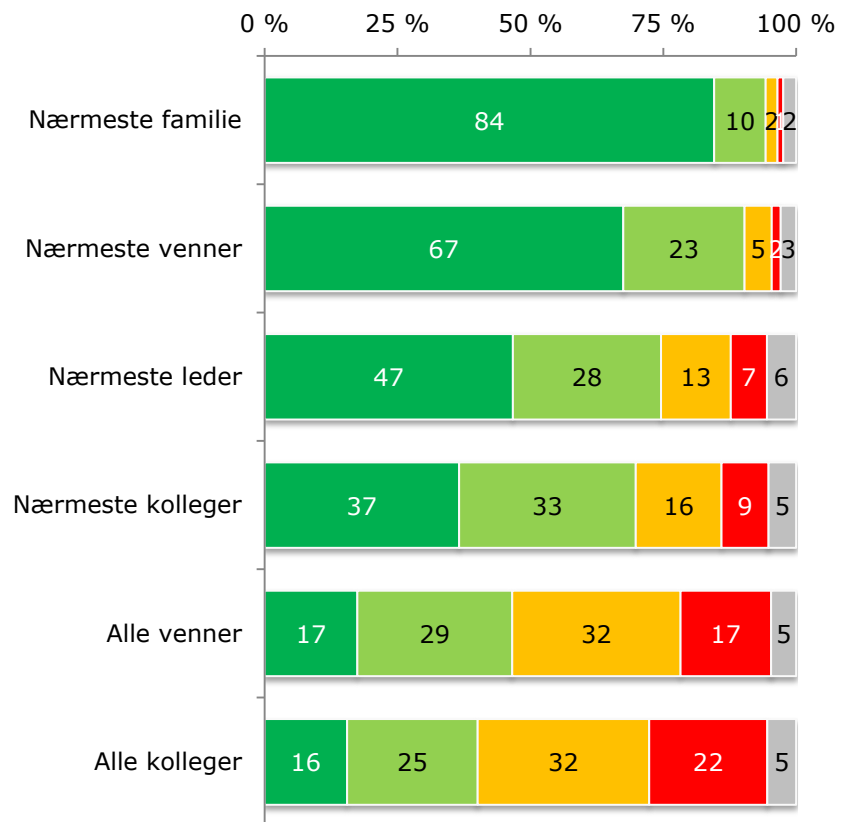
8

Ville man fortalt om det, dersom man selv var blitt hivpositiv?

Nær alle (94 prosent) vil svært eller ganske sannsynlig fortalt det til nærmeste familie om de hadde blitt hivpositiv

Dersom du hadde blitt hivpositiv, hvor sannsynlig er det at du ville fortalt det til følgende:

■ Svært sannsynlig ■ Noe sannsynlig ■ Lite sannsynlig ■ Svært lite sannsynlig ■ Vet ikke

90 prosent ville sannsynligvis fortalt det til nærmeste venner, men kun 67 prosent ville svært sannsynlig gjort dette.

I underkant av halvparten (47 prosent) ville svært sannsynlig fortalt det til nærmeste leder.

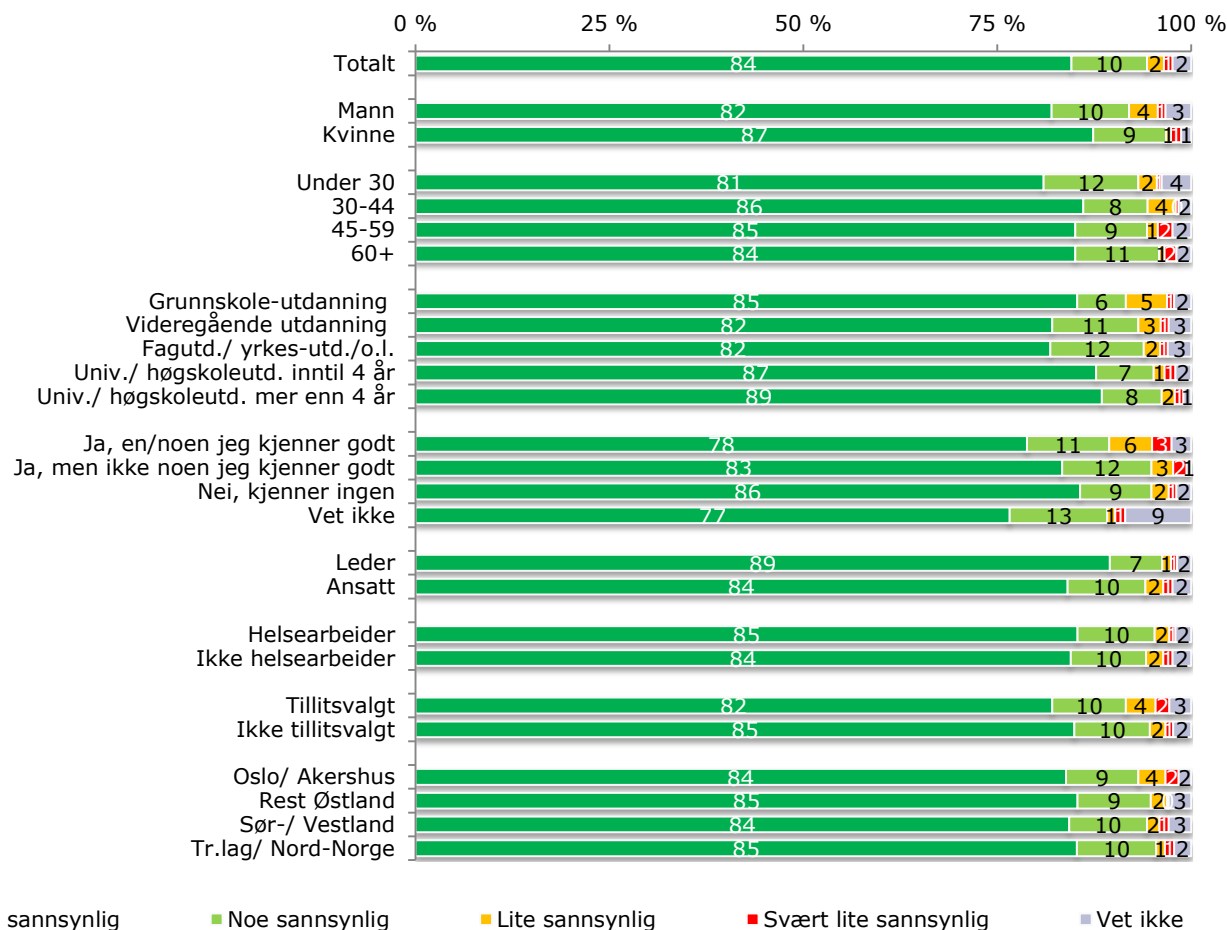
Enda færre, 37 prosent, ville svært sannsynlig fortalt det til nærmeste kolleger. 25 prosent (1 av 4) ville sannsynligvis ikke fortalt dette.

Under halvparten av de ansatte totalt (46 prosent) ville fortalt det til alle venner, men kun 17 prosent er helt sikre på at de ville fortalt dette.

Enda færre, 41 prosent, ville med noe eller svært stor sannsynlighet fortalt det til alle kolleger.

De aller fleste ville valgt å fortelle det til sin nærmeste familie om de hadde blitt hivpositiv, uavhengig av bakgrunn

Dersom du hadde blitt hivpositiv, hvor sannsynlig er det at du ville fortalt det til følgende: **Nærmeste familie**

■ Svært sannsynlig

■ Noe sannsynlig

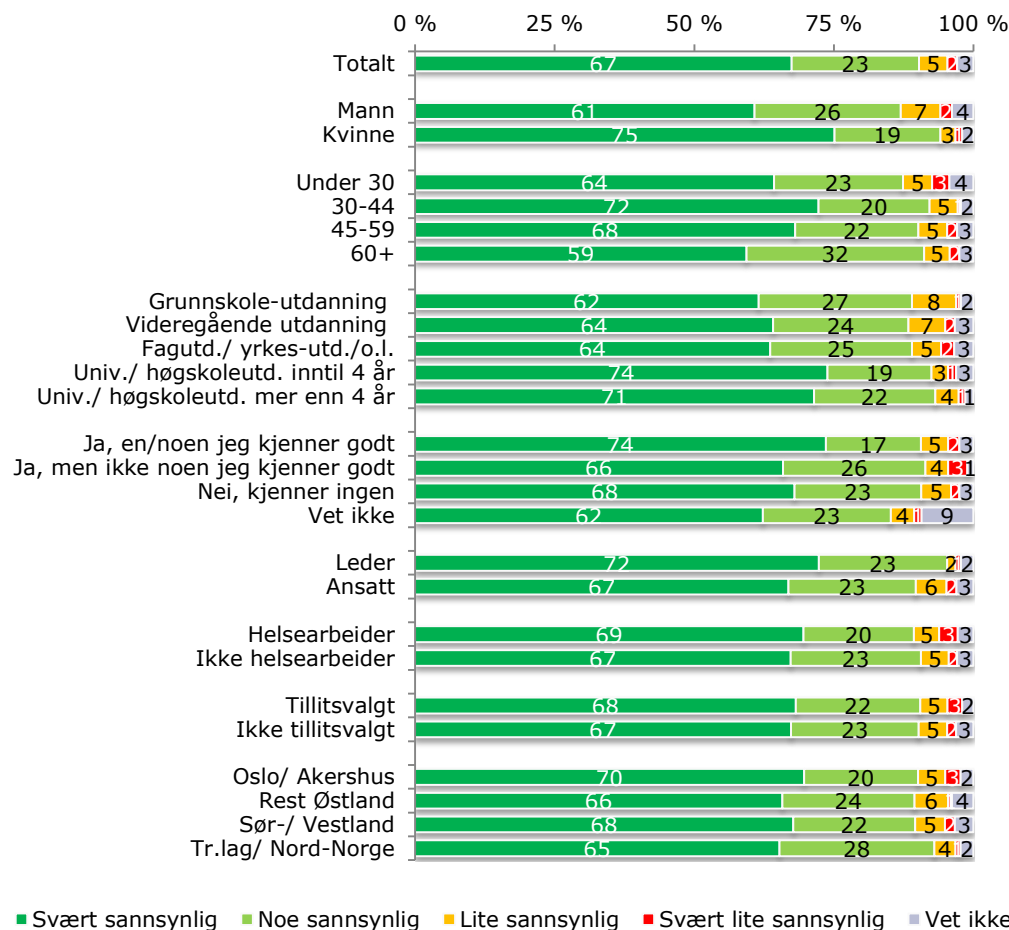
■ Lite sannsynlig

■ Svært lite sannsynlig

■ Vet ikke

En noe større andel menn enn kvinner ville sannsynligvis ikke fortalt det til nærmeste venner om de hadde blitt hivpositiv

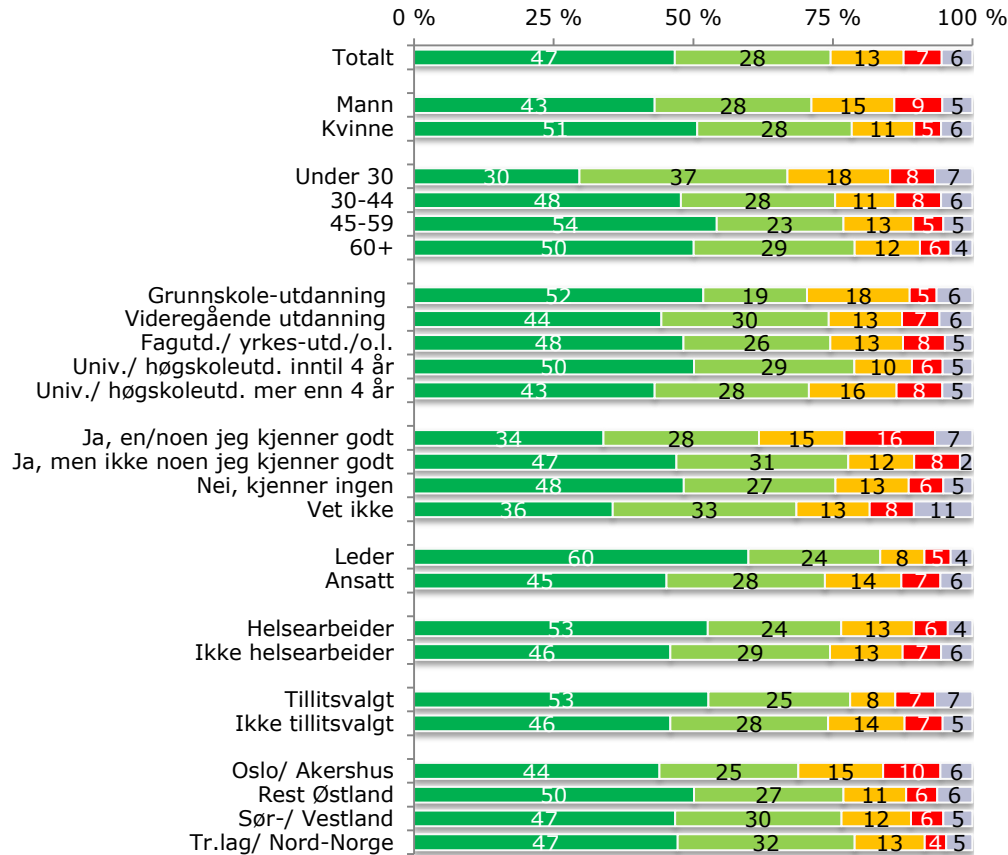
Dersom du hadde blitt hivpositiv, hvor sannsynlig er det at du ville fortalt det til følgende: **Nærmeste venner**

Flere med høyere utdanning (høgskole/universitet) ville fortalt det til nærmeste leder enn de med kortere utdanning.

Ansatte som kjenner noen godt med hiv, vil i mindre grad enn andre fortelle det til nærmeste leder om de selv fikk hiv

Dersom du hadde blitt hivpositiv, hvor sannsynlig er det at du ville fortalt det til følgende: **Nærmeste leder**

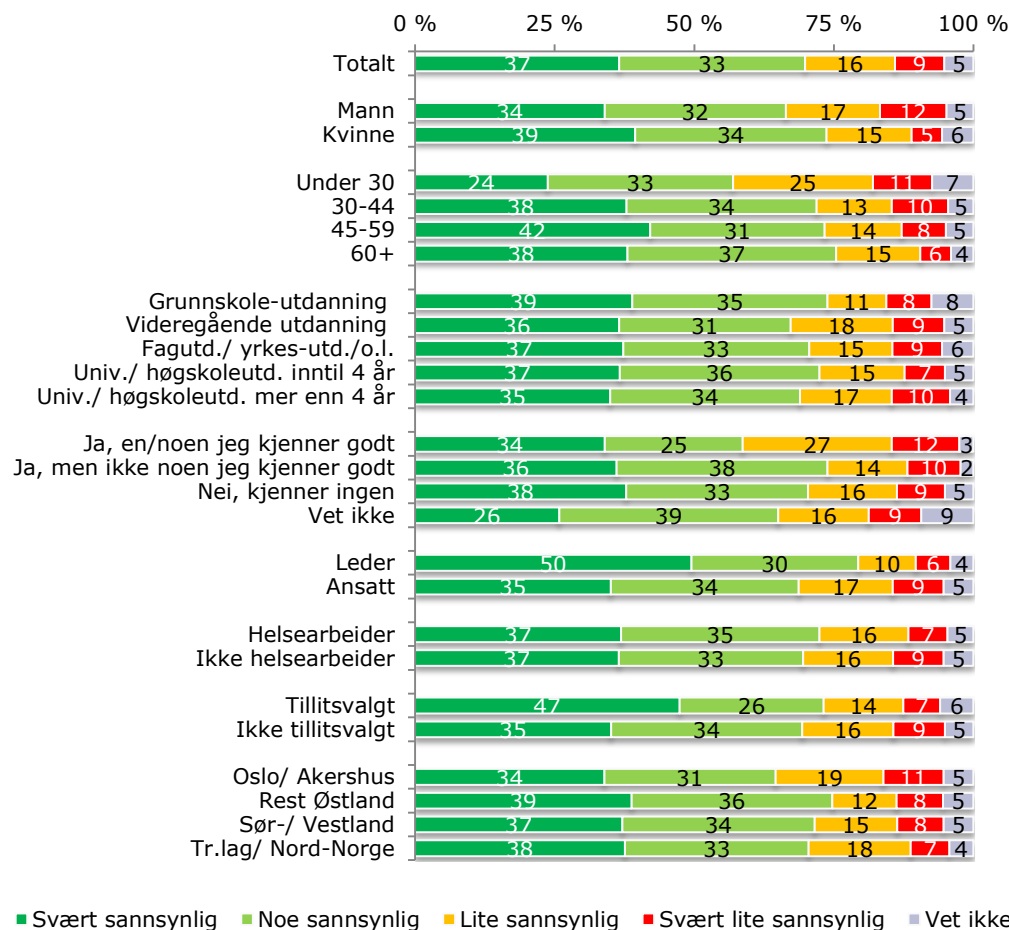
En større andel yngre arbeidstakere svarer også at det vil være mindre sannsynlig at de vil fortelle dette til nærmeste leder enn eldre.

Flere ledere enn øvrige ansatte mener det er svært sannsynlig at de ville fortelle om dette til sin egne nærmeste leder, 60 mot 45 prosent.

■ Svært sannsynlig ■ Noe sannsynlig ■ Lite sannsynlig ■ Svært lite sannsynlig ■ Vet ikke

Det er også en større andel blant de som kjenner en hivpositiv godt som sannsynligvis ikke ville fortalt det til nærmeste kolleger, sammenlignet med andre ansatte

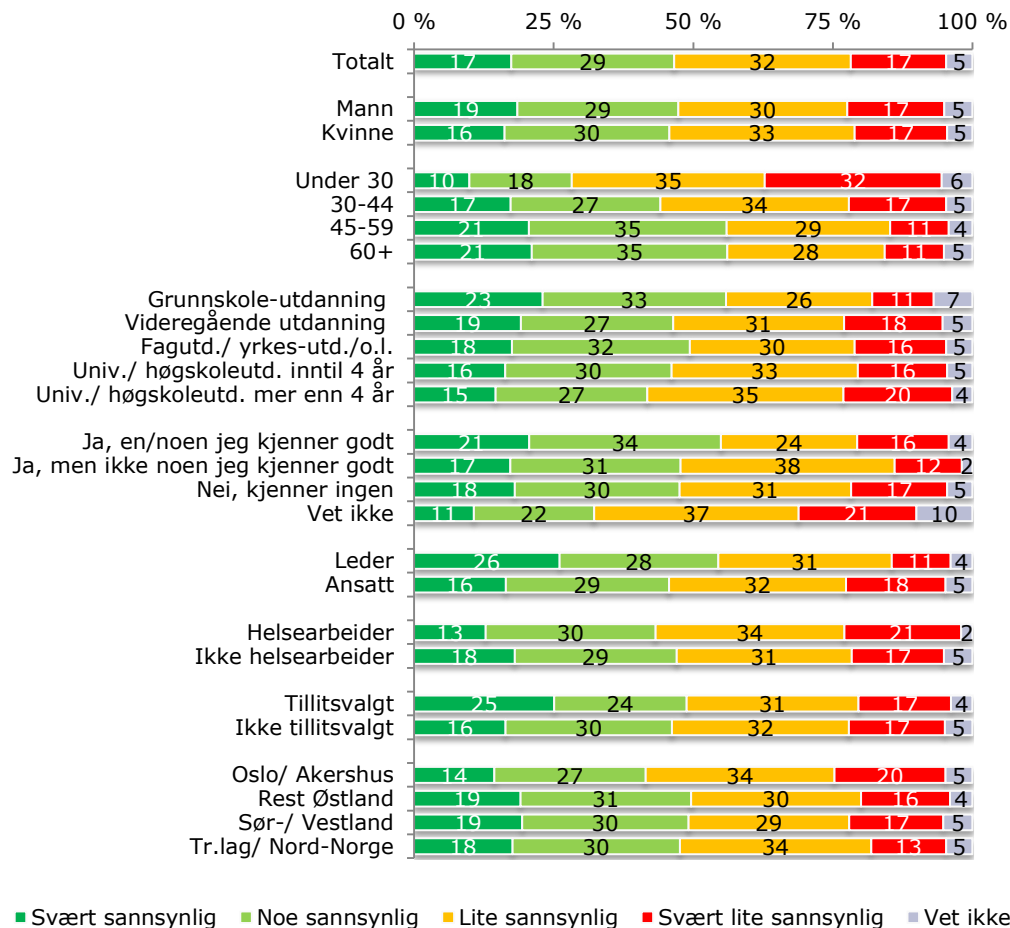
Dersom du hadde blitt hivpositiv, hvor sannsynlig er det at du ville fortalt det til følgende: Nærmeste kolleger

Tilsvarende å fortelle det til nærmeste leder, er de yngste også mer skeptiske til å fortelle nærmeste kolleger.

Den yngste aldersgruppen er klart mest skeptiske til å fortelle det til alle venner, om de skulle bli hivpositiv

Dersom du hadde blitt hivpositiv, hvor sannsynlig er det at du ville fortalt det til følgende: *Alle venner*

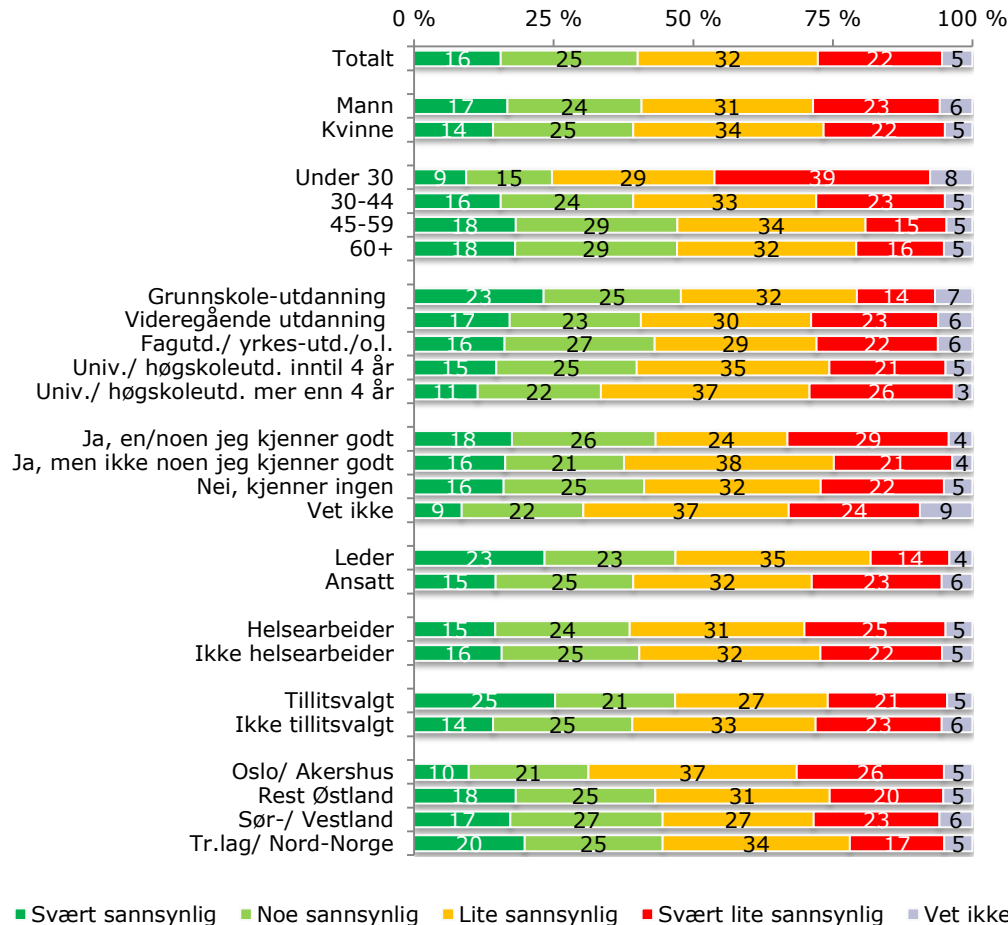

Paradoksalt nok, i og med at økende utdanning synes å gi økende toleranse for hivpositive, er det de med høyest utdanning som er mest skeptiske til å fortelle det til alle venner, om de skulle blitt hivpositive.

■ Svært sannsynlig ■ Noe sannsynlig ■ Lite sannsynlig ■ Svært lite sannsynlig ■ Vet ikke

Det er også blant de yngste at skepsisen er klart størst til å fortelle det til alle kolleger, om man skulle blitt hivpositiv

Dersom du hadde blitt hivpositiv, hvor sannsynlig er det at du ville fortalt det til følgende: *Alle kolleger*

Økende utdanning gir også økende skepsis til å fortelle det til alle kolleger om man skulle blitt hivpositiv, tilsvarende som for venner.

Ledere synes å være noe mindre skeptiske enn andre ansatte til å fortelle det til alle kolleger, men det er mindre forskjell mellom tillitsvalgte og ikke-tillitsvalgte.

Ellers ser vi at helsearbeidere ikke i større grad enn andre er åpne for å fortelle kolleger om det, dersom de skulle blitt hivpositiv, selv om klart flere helsearbeidere enn ansatte i andre sektorer mener at det bør være greit å arbeide som lege eller sykepleier som hivpositiv.

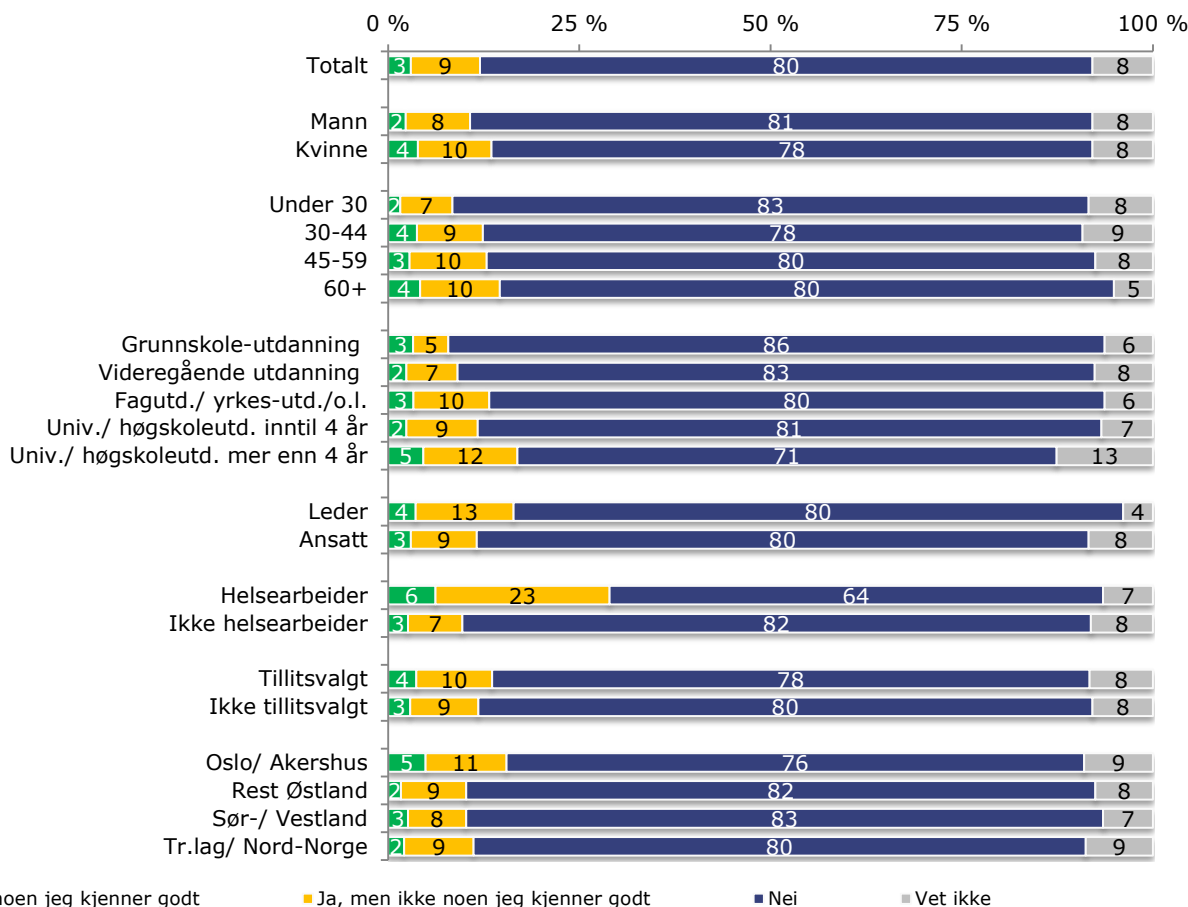
9

Bakgrunnsdata

3 prosent av de som er intervjuet kjenner en eller noen godt som er hivpositiv, 9 prosent kjenner noen, men ikke godt

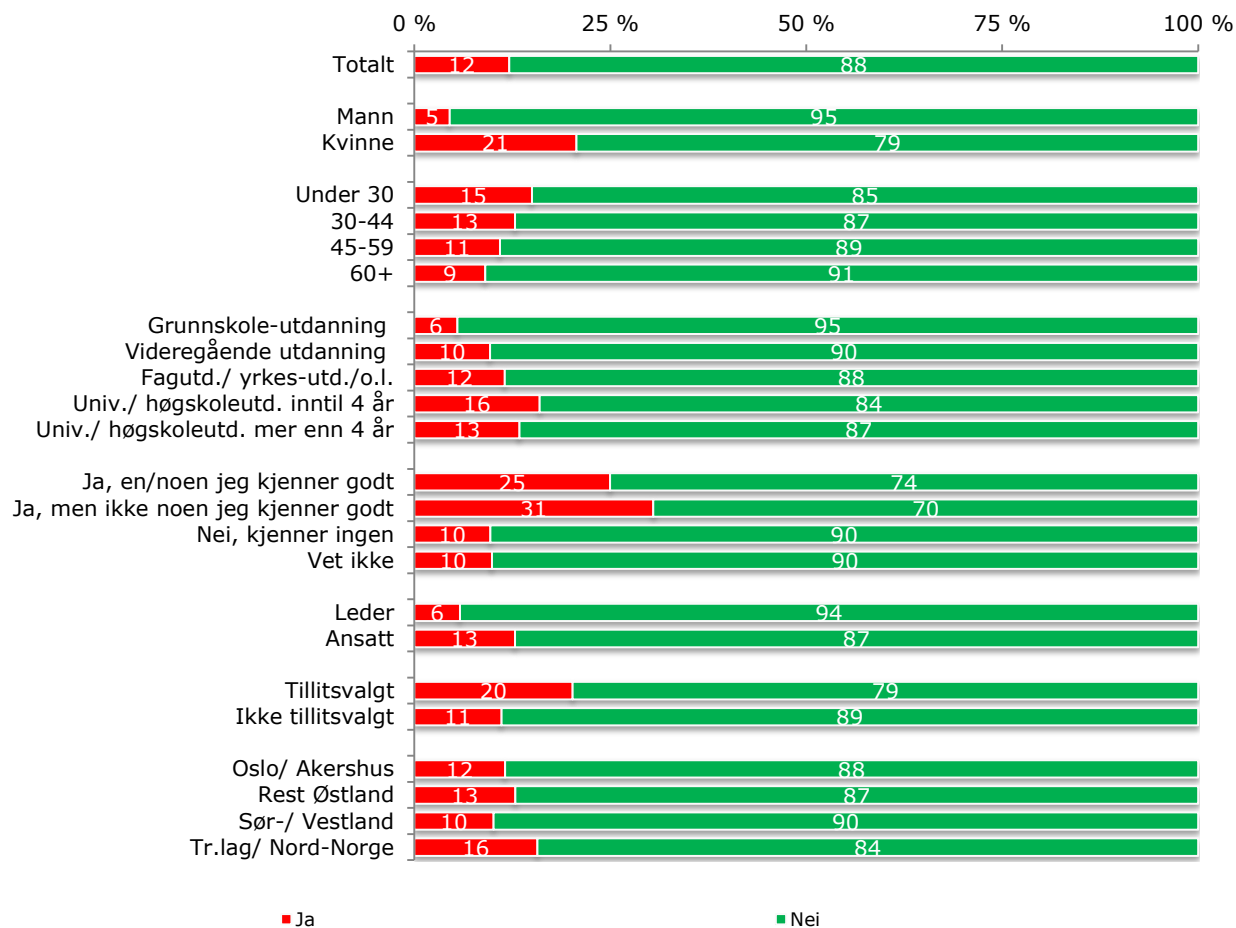
Kjenner du noen som lever med hiv/er hivpositiv?

12 prosent av de som har svart, har svart som helsearbeider/er helsepersonell

Har du stilling som helsearbeider/er helsepersonell (hvis i arbeid).

Vekta tall

12 prosent av de som har svart er i dag tillitsvalgt og/eller verneombud

Er du i dag tillitsvalgt og/eller verneombud (hvis i arbeid).

